

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV EKONOMIKY

INSTITUTE OF ECONOMICS

INVESTIČNÍ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ A INDIVIDUÁLNÍ INVESTOVÁNÍ SPOJENÉ S POJIŠTĚNÍM

INVESTMENT LIFE INSURANCE AND INDIVIDUAL INVESTMENTS CONNECTED WITH INSURANCE

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Veronika Kučová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Roman Ptáček, Ph.D.

BRNO 2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Kučová Veronika, Bc.

Podnikové finance a obchod (6208T090)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Investiční životní pojištění a individuální investování spojené s pojištěním

v anglickém jazyce:

Investment Life Insurance and Individual Investments Connected with Insurance

Pokyny pro vypracování:

Úvod
Cíle práce, metody a postupy zpracování
Teoretická východiska práce
Analýza současného stavu
Vlastní návrhy řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Seznam odborné literatury:

- DUCHÁČKOVÁ, E., J. DAŇHEL a kol. Pojistné trhy: změny v postavení pojišťovnictví v globální éře. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2012. 252 s. ISBN 978-80-7431-078-2.
- FABOZZI, F. J. a H. MARKOWITZ. The theory and practice of investment management: asset allocation, valuation, portfolio construction, and strategies. 2. vyd. Hoboken: Wiley, 2011. 682 s. ISBN 978-0-470-92990-2.
- JANDA, J. Zajištění na stáří: Jak se co nejlépe připravit na podzim života. Praha: Grada Publishing, 2012. 200 s. ISBN 978-80-247-4400-1.
- JÍLEK, J. Akciové trhy a investování. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 656 s. ISBN 978-80-247-2963-3.
- REILLY, F. K. a K. C. BROWN. Investment analysis and portfolio management. 9. vyd. Australia: South-Western Cengage Learning, 2009. 1041 s. ISBN 978-0-324-65612-1.
- REJNUŠ, O. Finanční trhy. 4. vyd. Praha: Grada Publishing, 2014. 768 s. ISBN 978-80-247-3671-6.
- ŠÍDLO, D. Život jako riziko aneb Zásady pojišťování životních rizik. 1. vyd. Praha: Aladin agency, 2010. 188 s. ISBN 978-80-904345-1-6.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Roman Ptáček, Ph.D.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2015/2016.

L.S.

doc. Ing. Tomáš Meluzín, Ph.D.
Ředitel ústavu

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
Děkan fakulty

V Brně, dne 29.2.2016

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá investičním životním pojištěním a jeho alternativami. Cílem práce je na základě analýzy a komparace konkrétních pojistných a investičních produktů vyhodnotit, zda je výhodnější využívat investičního životního pojištění nebo individuálního investování do investičních fondů ve spojení s rizikovým životním pojištěním. Vzájemná komparace je provedena na modelovém příkladu za pomoci produktů tří konkrétních pojišťoven. V návrhové části jsou na základě získaných poznatků poskytnuta doporučení pro klienty jakým způsobem co nejefektivněji zajistit rizika a zároveň zhodnotit jejich finance.

Abstract

This diploma thesis deals with investment life insurance and its alternatives. The aim of the thesis is to evaluate whether it is more advantageous to use the investment life insurance or individual investing into investment funds together with the purchase of risk life insurance. The evaluation is based on analysis and comparison of specific insurance and investment products. Mutual comparison is performed on an example with the help of products of three particular insurance companies. Based on the author's findings, the last part of the thesis contains recommendations for clients how to effectively cover the risks as well as increase the value of their finances.

Klíčová slova

Investiční životní pojištění, rizikové životní pojištění, kolektivní investování, TANK.

Key words

Investment life insurance, risk life insurance, collective investments, TANK.

Bibliografická citace diplomové práce

KUČOVÁ, V. *Investiční životní pojištění a individuální investování spojené s pojištěním*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2016. 100 s.

Vedoucí diplomové práce Ing. Roman Ptáček, Ph.D.

Čestné prohlášení o původnosti práce

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci „Investiční životní pojištění a individuální investování spojené s pojištěním“ vypracovala samostatně pod vedením Ing. Romana Ptáčka, Ph.D. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 26. 5. 2016

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu své diplomové práce Ing. Romanu Ptáčkovi, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a za jeho trpělivost. Dále chci poděkovat společnosti Partners Financial Services, a.s. za vstřícnost a informace, které mi pomohly k vypracování diplomové práce. Také děkuji své rodině za podporu během studií.

OBSAH

ÚVOD.....	11
CÍL PRÁCE A METODIKA.....	13
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	16
1.1 INVESTOVÁNÍ.....	16
1.1.1 Základní pojmy investování.....	16
1.1.2 Do čeho investovat.....	18
1.2 FONDY.....	21
1.2.1 Kolektivní investování.....	21
1.2.2 Podílový fond.....	22
1.2.3 Výhody fondů.....	23
1.2.4 Druhy fondů.....	24
1.2.5 Poplatky.....	29
1.2.6 Jak si vybrat fond.....	31
1.2.7 Podle čeho fond nevybírat.....	33
1.2.8 Ukazatele výkonnosti a rizik.....	34
1.3 POJIŠTĚNÍ	36
1.3.1 Dělení pojištění.....	36
1.3.2 Základní principy životního pojištění.....	38
1.3.3 Situace na trhu životního pojištění.....	39

1.4	RIZIKOVÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	40
1.4.1	<i>Riziko smrti.....</i>	40
1.4.2	<i>Invalidita</i>	41
1.4.3	<i>Trvalé následky úrazu</i>	41
1.4.4	<i>Ostatní připojištění</i>	41
1.5	INVESTIČNÍ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	42
1.5.1	<i>Princip fungování.....</i>	43
1.5.2	<i>Výhody investičního životního pojištění</i>	44
1.5.3	<i>Daňové zvýhodnění u IŽP.....</i>	44
1.5.4	<i>Porovnání nákladovosti IŽP.....</i>	45
2	PRAKTICKÁ ČÁST.....	48
2.1	ZADÁNÍ MODELOVÉ SITUACE.....	48
2.2	INVESTIČNÍ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	48
2.2.1	<i>Investiční životní pojištění Allianz F1</i>	50
2.2.2	<i>Investiční životní pojištění AXA Kumulativ Max</i>	58
2.2.3	<i>Investiční životní pojištění Fair Life od Metlife.....</i>	62
2.3	RIZIKOVÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ A KOLEKTIVNÍ INVESTOVÁNÍ.....	69
2.3.1	<i>Rizikové životní pojištění.....</i>	69
2.3.2	<i>Kolektivní investování.....</i>	72
3	NÁVRHOVÁ ČÁST.....	77

3.1	SHRnutí VÝSLEDKŮ PRAKTICKÉ ČÁSTI.....	77
3.1.1	<i>Vyhodnocení výsledků investičních životních pojištění.....</i>	<i>77</i>
3.1.2	<i>Vyhodnocení výsledků rizikového pojištění v kombinaci s kolektivním investováním.....</i>	<i>79</i>
3.1.3	<i>Komparace investičního životního pojištění s variantou rizikového pojištění a kolektivního investování.....</i>	<i>81</i>
3.2	NÁVRHY A DOPORUČENÍ.....	85
	ZÁVĚR.....	87
	LITERATURA.....	89
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	93
	SEZNAM TABULEK.....	93
	SEZNAM GRAFŮ.....	95
	PŘÍLOHY.....	96

ÚVOD

Téma diplomové práce je aktuální pro každého ekonomicky aktivního člověka, kterému hrozí výpadek příjmu a který zároveň myslí na budoucnost. Způsobů, jakými si lze vytvořit finanční rezervu, ať už na studium dětí nebo zajištění důstojného života ve stáří, je více. Patří mezi ně spoření (ukládání finančních prostředků na běžný nebo spořicí účet, termínované vklady, stavební spoření, vkladní knížky a penzijní připojištění), investování (nejčastěji v ČR do akcií, dluhopisů, hypotečních zástavních listů nebo do podílových fondů) a v poslední době také pojištění.

„Pojistky nejsou investice“

Časopis Ekonom, č.14/2014

Životní pojištění by si měl sjednat každý, kdo potřebuje zajistit své nejbližší pro případ smrti, nejčastěji jsou to právě živitelé rodin. K tomuto účelu je primárně určeno. Jelikož životní pojištění ale není jednoduchým pojistným produktem, klienti se v něm často nevyznají a uzavírají pro ně nevýhodné smlouvy. Z toho pak těží prodejci pojištění, ať už jde přímo o zástupce pojišťoven nebo různé finanční zprostředkovatele. Ti pod vidinou vysokých provizí za prodej upřednostňují univerzální produkt investičního životního pojištění, které tak získává v Česku stále více na oblibě.

Klienty u tohoto produktu láká kromě pojistné ochrany i daňová úleva v podobě odpočtu zaplaceného pojistného za soukromé životní pojištění od základu daně z příjmu. Od 1. 1. 2015 však platí novela zákona, která toto daňové zvýhodnění ponechává jen u smluv, u kterých nejsou možné částečné odkupy ani platební prázdniny.

Pokud bychom se chtěli zajistit na stáří, je také nutno podotknout, že spořením vkládáme peníze do produktů s předem daným výnosem, v případě investování (a to platí i pro investiční životní pojištění) je hodnota budoucího výnosu neznámá. Obecně je zde potenciál výnosu ale mnohem větší.

Podle průzkumu ING Bank týkajícího se investování zvítězilo investiční životní pojištění jako investiční produkt, pomocí něž zhodnocuje peníze pětina Evropanů. Za

ním následují v těsné blízkosti akcie (18 %) a třetí místo obsadily podílové fondy se 14ti procenty (Fond Shop, 2016). Oblíbenost podílových fondů roste převážně mezi zkušenými investory hned z několika důvodů – vysoká likvidita, široký výběr investičních strategií, o peníze se stará zkušený správce. Při delší než tříleté investici se nedaní výnosy a hlavně investování je možné po malých částkách, proto je také fondům věnována podstatná část této práce.

Analytik Aleš Tůma z Partners vidí „prodej životního pojištění jako spořicího produktu jako velký neduh českého finančního trhu“. Investiční životní pojištění je podle něj nevhodné využívat jako alternativu spoření na penzi a to kvůli vysokým poplatkům. Pojišťovny totiž v rámci investičního životního pojištění zhodnocují vložené peníze především prostřednictvím podílových fondů a účtují si za to další poplatky (Ekonom, 2014).

Stejný názor o nevýhodnosti investičního životního pojištění se objevil také v několika dalších článcích na internetu i v odborných časopisech. Jelikož tento produkt sama využívám, rozhodla jsem se v rámci diplomové práce posoudit, co je na tom pravdy.

CÍL PRÁCE A METODIKA

Hlavním cílem diplomové práce je na základě analýzy a komparace vyhodnotit, zda je pro klienta finančně výhodnější využívat produktů investičního životního pojištění nebo individuálního investování do investičních fondů ve spojení s rizikovým životním pojištěním.

Prvním dílčím cílem je seznámit čtenáře se základními pojmy a principy fungování pojištění, primárně s investičním životním pojištěním, a také s možností investování do podílových fondů.

Druhým dílčím cílem je porovnat nabídku konkrétních pojistných a investičních produktů vybraných pojišťoven, zjistit jejich nákladovost, předpokládanou výnosnost a ziskovost.

Pro vypracování diplomové práce jsou použity **metody** deskripce, analýzy, komparace a syntézy.

Metoda deskripce bude použita při řešení prvního dílčího cíle. V teoretické části práce jsou popsány základní pojmy z oblasti investování, podílových fondů a pojištění, přičemž důraz je kladen na investiční životní pojištění.

V praktické části jsou představeny produkty investičního a rizikového životního pojištění tří konkrétních pojišťoven, které byly vybrány na základě vlastní zkušenosti, doporučení analytika z Partners a zároveň, pro něž byla dostupná data. Vzájemná komparace produktů je provedena na modelovém příkladu. Pojistné částky pro rizikovou část pojištění vycházejí z obecných doporučení a cena za rizika je určena dle vnitřních předpisů jednotlivých pojišťoven. Částka měsíční úložky do investiční části pojištění byla určena dle zadání modelového příkladu a byla vybrána investiční strategie, pomocí níž budou finanční prostředky zhodnocovány.

Pro stanovení hodnoty investice byl použit následující vzorec pro výpočet budoucí hodnoty anuity:

$$S = a \cdot m \cdot \left(1 + \frac{m \pm 1}{2 \cdot m} \cdot r \right) \cdot \frac{(1+r)^n - 1}{r}$$

Obr. 1 Vzorec pro výpočet budoucí hodnoty annuity

Zdroj: Finanční matematika v praxi, 2013

kde: S = budoucí hodnota annuity; a = výše annuity; m = počet annuit za jedno úrokové období; r = úroková sazba za úrokové období; n = počet úrokových období.

Pro určení výnosu z investice se od hodnoty investice následně odečítaly zaplacené poplatky. Pro jejich určení byl použit ukazatel nákladovosti investičního produktu TANK, který se počítá následovně:

TANK = (všechny zaplacené poplatky) / (ideální budoucí hodnota investice)

Ideální budoucí hodnota investice je taková, která směřuje do stejných podkladových aktiv jako testovaný produkt a která je zcela bez poplatků. Všechny zaplacené poplatky jsou takové, které jsou běžně placeny na úrovni pojišťovny i fondu s výjimkou poplatků nespádajících pod syntetické TER (TANK,2016).

Hodnoty ukazatele TANK pro investiční životní pojištění poskytla společnost Partners, hodnoty pro konkrétní fondy nebo investiční strategie použité v praktické části práce byly vypočítány pomocí kalkulaček dostupných na webových stránkách atank.cz.

Zisk z investice byl určen jako rozdíl mezi výnosem z investice a zaplaceným pojistným za celou dobu trvání investice, přičemž u investičního životního pojištění byla zohledněna ještě daňová úleva a srážková daň ve výši 15 %.

V návrhové části jsou na základě získaných poznatků a výpočtů vyhodnoceny výsledky konkrétních pojistných a investičních produktů a je na základě modelové situace klientce doporučeno, zda volit investiční životní pojištění nebo kombinaci rizikového pojištění s kolektivním investováním.

V závěru diplomové práce jsou výsledky modelové situace syntetizovány a je poskytnuto doporučení pro další klienty, jakým způsobem co nejefektivněji zajistit rizika a zároveň zhodnotit jejich finance.

Pro zpracování práce byla použita odborná literatura, internetové zdroje, interní materiály pojišťoven Allianz, Axa, Metlife a společnosti Partners Financial Services, a.s.

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

1.1 Investování

„Investment is the sacrifice of your resources (time, money, and effort) today for the expectation of earning more resources tomorrow.“

(Překlad: *„Investice je obětování zdrojů (času, peněz a úsilí) dnes za očekáváním vyššího výdělku zítra.“*)

Nikiforos T. Laopodis

Investování představuje na dostatečně dlouhém investičním horizontu a při dodržování zásad investování nejlepší možný způsob, jak získat peníze navíc, které bychom nezískali spořením. Vzdáváme se současné hodnoty finančních prostředků, abychom v budoucnu získali předpokládanou hodnotu vyšší. Nejsnazší variantou jak se stát investorem je zajít do banky nebo k finančnímu poradci a nechat si sjednat investici do nějakého otevřeného podílového fondu. Než tak člověk ale učiní, měl by věnovat čas nějaké teoretické přípravě (Janda, 2012, str. 107).

1.1.1 Základní pojmy investování

Investiční trojúhelník představuje riziko, výnos a likvidita, přičemž elementem, který všechny vrcholy trojúhelníku spojuje je čas (investiční horizont).

Riziko

Mezi finanční rizika patří riziko úvěrové, úrokové, akciové, komoditní a měnové. Při investování spočívá největší riziko v kolísání hodnoty podkladových aktiv. Čím více je hodnota investice volatilní, tím je více riziková. K vyhnutí se riziku na začátku investice slouží diverzifikace portfolia - rozložení peněz do více aktiv.

Výnosy

Výnosnost představuje zhodnocení peněz, tj. zvýšení hodnoty investované částky za rok, přičemž se berou v úvahu veškeré poplatky spojené s investicí. Výnosy mohou být

nízké, střední, vysoké, ale i žádné, protože kromě zajištěných podílových fondů nejsou u žádné investice garantovány. Když kolísá hodnota aktiva, tak kolísají i jeho výnosy. Mezi výnosností a rizikem platí pravidlo, že čím je investice rizikovější, tím požaduje investor vyšší výnosnost.

Likvidita

Likvidita je rychlost přeměny investice na peníze. Likvidní aktivum lze velmi snadno směnit za peníze. Vysokou likviditu mají např. otevřené podílové fondy, kdy lze peníze z investice získat zpět do týdne, nízkou likviditu mají naopak třeba nemovitosti, termínované vklady, stavební spoření či další produkty vázané výpovědní lhůtou.

Investiční horizont

Investiční horizont je doba, na kterou investujeme prostředky. Může být krátkodobý (do 12 měsíců), střednědobý (od 1 roku do 4 let) nebo dlouhodobý (od 5 let výše). Jak dlouhý investiční horizont je zapotřebí pro bezpečnou investici, záleží na druhu aktiv.

Tab. 1 Výnosnost, finanční rizika a likvidita některých druhů investic

Spoření nebo investice	Výnosnost	Finanční rizika	Likvidita
Spořicí účet	Vysoká	Nízká	Vysoká
Termínový účet	Střední	Nízká	Nízká
Běžný účet	Nízká	Nízká	Vysoká
Státní dluhopis	Vysoká	Nízká	Vysoká
Akcie veřejně obchodované společnosti	Vysoká	Vysoká	Vysoká
Stavební spoření	Vysoká	Nízká	Nízká
Podílový list podílového fondu	Střední	Střední	Střední
Penzijní připojištění	Vysoká	Střední	Nízká
Životní pojištění	Nízká	Střední	Nízká

Zdroj: Upraveno podle Jílek, Akciové trhy a investování, 2009, str. 379

1.1.2 Do čeho investovat

Nejčastěji se dá v ČR investovat do dluhopisů, hypotečních zástavních listů, akcií a do podílových fondů. Méně často a s vyššími nároky na znalosti pak do pak do investičních certifikátů, derivátů, kurzů měn, komodit nebo do strukturovaných produktů.

Akcie

Akcie je cenný papír, který vyjadřuje hodnotu společnosti a umožňuje jeho držitelé (akcionáři) stát se spoluvlastníkem společnosti a podílet se na rozhodování v případě, že má dostatečný podíl. Prodat a nakoupit akcie lze nejčastěji na sekundárních trzích – burzách. V ČR působí dvě burzy – Burza cenných papírů Praha a RM-System. Pro drobného investora je ale obchodování na burze obtížné a těžko se při nízkém objemu investovaných peněz dosahuje zajímavého zisku (Janda, 2011, str. 94).

Akcionáři plyne z držby akcií v rozhodný den dividenda (výnos), o jejíž výši a frekvenci vyplácení rozhoduje valná hromada společnosti na základě návrhů managementu společnosti. Pokud je firma ve ztrátě nebo dosahuje jen velice nízký zisk, nemusejí se dividendy vyplácet vůbec.

Do akcií můžeme investovat prostřednictvím jednotlivých titulů, akciových otevřených podílových fondů, indexových akcií a indexových certifikátů (Syrový, Tyl, 2014, str. 106).

Dluhopisy

Dluhopis je dluhový cenný papír, který potvrzuje zapůjčení peněžních prostředků investorem, čímž mu vzniká právo na navrácení zapůjčené částky a předem stanovený úrok. Emitentem dluhopisu může být stát, banka nebo velká korporace a dluhopisy se obchodují na sekundárních trzích.

Výnos z dluhopisů může být investorům vyplácen za předem určený čas nebo je dluhopis prodán investorům za nižší částku, než která je jeho nominální a postupem doby jeho cena roste.

Dluhopisy obsahují tyto produkty:

- Penzijní připojištění,
- Stavební spoření,
- Kapitálové a důchodové životní pojištění,
- Zajištěné fondy,
- Dluhopisové otevřené podílové fondy (Srovnej, Tyl, 2014, str. 104).

Investiční certifikáty

Prostřednictvím investičních strukturovaných certifikátů si investor kupuje část akciového, dluhopisového nebo např. komoditního indexu. Ve srovnání s podílovými fondy patří z hlediska poplatků k levnějším, zato složitějším produktům.

Hypoteční zástavní listy

Hypoteční zástavní listy (HZL) patří do skupiny dluhopisů a jeden HZL lze pořídit v bance přibližně za 10 000 Kč. Tento produkt je odvozen od hypoték a banky často HZL nabízejí jen své privátní klientele.

Výhodou pro investory do HZL je jejich dvojitě zajištění. Jednou se za HZL zaručuje přímo banka, podruhé pak nemovitost, kterou ručí dlužník bance oproti hypotéce.

Deriváty

Deriváty jsou široká rodina investičních nástrojů, které vycházejí z vývoje cen podkladových aktiv, ze kterých jsou odvozeny. Mezi základní druhy podkladových aktiv derivátových instrumentů patří finanční podkladová aktiva (akcie, cizí měny, drahé kovy, dluhopisy, úrokové sazby, burzovní indexy) a reálná podkladová aktiva (komodity, nemovitosti, movité věci). Mezi základní druhy derivátů patří termínované obchody (forward, futures), swapy a opce (Janda, 2011, str. 110).

Komodity

Komodity se dělí do několika skupin, přičemž nejobchodovanější jsou energie, drahé kovy, potraviny atd. Obchodování ve formě futures a opcí většinou probíhá na burze (Janda, 2011, str. 114).

Kurzy měn

Investicím do kurzů měn se rovněž říká FOREX (z anglického foreign exchange). Hlavním cílem obchodování s měnami je vydělávat na pohybech kurzů jednotlivých měn. Pro obchodování jsou stanoveny tzv. Měnové páry, které tvoří vždy dvojice různých měn. Nejdůležitějšími měnami v celém obchodním systému jsou americký dolar a euro, přičemž nejobchodovanější měnový pár je dolar/euro (Janda, 2011, str. 114).

Strukturované produkty

Strukturované produkty jsou syntetickými finančními instrumenty, které v sobě slučují vlastnosti „klasických investičních nástrojů, případně cenných papírů kolektivního investování s různými vlastnostmi finančních derivátů rozličných podkladových aktiv.

Podkladová aktiva strukturovaných produktů se skládají ze tří různých částí. V první řadě jde přímo o konkrétní aktiva, jako jsou akcie, měny, dluhopisy, komodity. Další velkou částí jsou burzovní indexy, které mohou být akciové, dluhopisové, komoditní apod. Třetí skupinu tvoří tzv. koše podkladových aktiv (Rejnuš, 2014, str. 617).

Základní skupiny strukturovaných produktů jsou následující:

- strukturované vklady,
- strukturované dluhové cenné papíry,
- cenné papíry strukturovaných fondů kolektivního investování,
- sekuritizované pákové deriváty.

Otevřené podílové fondy

Otevřené podílové fondy jsou kolektivní formou investování. Investiční společnost založí podílový fond a na základě informací uvedených v jeho statutu hledá potenciální investory. Počáteční investici do fondu většinou poskytnou pojišťovny nebo penzijní fondy, zbytek peněz pak drobní investoři (Janda, 2012, str. 119).

Jelikož fondy patří k nejlepším možnostem investování, věnuje se jim podrobně celá následující kapitola.

1.2 Fondy

Zákon o investičních společnostech a investičních fondech upravující kolektivní investování považuje investiční fond za nejobecnější pojem a dělí investiční fondy na fondy kolektivního investování a fondy kvalifikovaných investorů. Zatímco první kategorie je určena široké veřejnosti, fondy kvalifikovaných investorů nejsou pro každého, proto jim v této práci nebude věnována pozornost.

1.2.1 Kolektivní investování

Zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech vymezuje kolektivní investování jako „shromáždění peněžních prostředků od veřejnosti vydáváním podílových listů, jejich investování na základě určené investiční strategie na principu rozložení rizika ve prospěch vlastníků těchto podílových listů a další správu tohoto majetku.“ Evropská unie reguluje fondy kolektivního investování směrnicí, která zavádí tzv. UCITS. Jílek (2009, str. 427) definuje UCITS fondy jako standardní fondy kolektivního investování splňující požadavky práva Evropských společenství. Fondy, které tyto požadavky nesplňují, se nazývají speciální fondy kolektivního investování a ty se dále dělí podle toho, zda shromáždí peněžní prostředky od veřejnosti (speciální fond cenných papírů, speciální fond nemovitostí, speciální fond fondů) nebo od kvalifikovaných investorů (speciální fond kvalifikovaných investorů).

Fondy jsou nástroji kolektivního investování, to znamená, že slouží mnoha investorům zároveň. Jednodušeji řečeno, investoři se spojí a nakoupí za vysoký obnos společných

peněz různé druhy cenných papírů, přičemž podíl na nich je pak investorovi přiřazen podle částky, kterou do fondu vložil. Ve světě se používají dva modely kolektivního investování a to jednak prostřednictvím investičních fondů (model rozšířený zejména v anglosaských zemích) a jednak prostřednictvím podílových fondů (převládá v kontinentální Evropě). Zatímco investiční fondy jsou samostatné právní subjekty a upisují vlastní akcie, podílové fondy nemají vlastní management a musí být spravovány některou investiční společností, tzn., že investoři nenakupují od investiční společnosti akcie, nýbrž podílové listy (Rejnuš, 2014, str. 599).

Investování na vlastní pěst je oproti kolektivnímu investování časově i ekonomicky náročné. S vysokou diverzitou podílového fondu do velkého množství cenných papírů je investování mnohem bezpečnější a navíc ve fondu je expert, který radí co kdy koupit a kdy co prodat. Další výhody, které s sebou přináší investování do podílových fondů oproti individuálnímu investování do dluhopisů, akcií nebo jiných finančních nástrojů jsou popsány v podkapitole 1.1.3.

1.2.2 Podílový fond

Podílový fond je v podstatě souborem majetku, který patří podílníkům v poměru podle počtu držených podílových listů, a jež spravuje investiční společnost (Tůma, 2014, str. 16). Povolení k obhospodařování podílových fondů uděluje investiční společnosti Česká národní banka (případně regulátor v zahraničí). Za každodenní řízení fondu, tj. nákup a prodej jednotlivých podkladových aktiv, do kterých fond investuje, zodpovídá portfolio manažer, který je při svém rozhodování vázán investiční strategií zakotvenou ve statutu.

A. Otevřený podílový fond

Otevřený podílový fond, nejrozšířenější typ fondu na našem trhu i ve světě, bývá většinou zakládán na dobu neurčitou. Doba vydávání podílových listů ani počet emitovaných kusů není omezena, fond vydává a odkupuje podílové listy na požádání. To znamená, že do něj lze kdykoliv vstoupit i z něj vystoupit. Podílové listy jsou vydávány novým investorům za aktuální cenu, tj. čistou hodnotu aktiv fondu (NAV). Výhodou otevřených podílových fondů je jejich likvidita.

B. Uzavřený podílový fond

Uzavřený podílový fond je zpravidla zřízen na určitou dobu (např. 10 let) a investiční společnost obvykle není povinna zabezpečit odkoupení podílových listů. Steigauf (2003, str. 14) uvádí, že „podle legislativy platné v ČR musí být v povolení k vydávání podílových listů uzavřeného podílového fondu stanoven minimální počet vydaných podílových listů a doba, v průběhu které budou podílové listy vydávány. “Drobní investoři zpravidla do uzavřených podílových fondů neinvestují z důvodu, že zpětný prodej podílových listů neprovádí investiční společnost, ale probíhá na sekundárním trhu.

1.2.3 Výhody fondů

- *Diverzifikace neboli rozložení rizika.* Diverzifikace do více fondů různého zaměření nebo do fondů několika investičních společností omezuje kolísání hodnoty celého portfolia a snižuje riziko ztráty způsobené problémy některé společnosti nebo instituce. Investor ale není chráněn v případě celkového poklesu na finančních trzích.
- *Odborná správa.* Podílníci mají možnost najmout si profesionální správce, tzv. portfoliomanážery, kteří mají přístup k velkému množství informací, analytických zpráv a především věnují velké množství času studiu finančních ukazatelů.
- *Vysoká likvidita.* Investor může podíly ve fondu kdykoliv prodat za hodnotu NAV (případně sníženou o výstupní poplatek).
- *Jednoduchost a dostupnost.* Proces investování do jejich fondů správcovské společnosti zjednodušují např. možností koupě podílů přes internet, telefon, email, možnost automatického pravidelného investování do fondu atd.
- *Nízké náklady.* Jelikož fondy obchodují se sumami v řádu stovek milionů, jsou poplatky spojené s obchody cenných papírů u obchodníků minimální.

- *Institucionální ochrana investora.* Mezi hlavní ochranné instituty patří dozorcí rada investiční společnosti, depozitář fondu a auditor. Na druhou stranu je třeba zmínit nevýhodu, kterou je, že investice do fondu nepodléhá zákonné ochraně bankovních vkladů (Steigauf, 2003, str. 20).
- *Daňové zvýhodnění.* Podle zákona o daních z příjmu je základ daně fondů kolektivního investování zdaňován zvýhodněnou 5% sazbou daně z příjmu právnických osob (Jílek, 2009, str. 440).
- *Fondy dosahují úspor z rozsahu.* Velký objem majetku pod správou umožňuje fondům investovat efektivněji než drobný investor.

1.2.4 Druhy fondů

Lidé mohou investovat své peníze do různých více či méně rizikových aktiv, ať už finančních (hotovost, akcie, dluhopisy) nebo hmotných (zlato, různé umělecké sbírky), nemovitostí atd. Stejně tak podílový fond může svěřené prostředky podílníků investovat do některého typu aktiv a podle toho vznikají druhy fondů popsané níže. Toto nejčastější členění podle předmětného zaměření investic je důležité především z důvodu, že každé aktivum má jinou míru očekávané výkonnosti, rizika a zároveň investiční horizont je u každého typu aktiva rozdílný.

A. Akciové fondy

S investováním do akcií je spojeno největší riziko, ale současně i největší potenciál výnosu. Podle metodiky klasifikace fondů Asociace pro kapitálový trh (AKAT, 2016) by akciový fond měl trvale investovat do akcií a nástrojů nesoucích riziko akcií alespoň 80 % majetku. Pokud je to méně, měl by být označen jako smíšený.

Doplňkově se akciové fondy rozlišují z hlediska geografického a sektorového. Zde platí také 80% hranice aktiv, abychom mohli fond označit, že investuje do akcií jedné země (sektoru). Steigauf (2003, str. 74) ale zmiňuje i další typy akciových fondů rozdělené podle tržní kapitalizace akciových společností (large cap, mid cap, small cap, micro cap), podle investiční strategie (orientace fondu na růst nebo hodnotu), indexové akciové fondy nebo akciové fondy s určitým focusem.

B. Dluhopisové fondy

Podle klasifikace AKAT (2016) musí dluhopisový fond investovat nejméně 80 % aktiv do dluhopisů nebo obdobných cenných papírů a nástrojů peněžního trhu. Zbylých 20 % může být v příbuzných typech investic, jako jsou konvertibilní dluhopisy. Proto patří mezi konzervativní investice.

Hlavní rizika dluhopisových fondů jsou kreditní a úrokové. Kreditní riziko neboli riziko nesplacení lze omezit důkladným výběrem emitentů a samozřejmě diverzifikací. Úrokové riziko se projevuje jako kolísání cen v závislosti na pohybech úrokových sazeb. Míru úrokového rizika udává tzv. durace – číslo udávající o kolik procent se změní cena dluhopisu při skokové změně výnosu o jeden procentní bod. Doplnkově se dluhopisové fondy rozlišují z hlediska rizika měny, rizika rozvíjejících se trhů a rizika úvěrové kvality.

Dluhopisové fondy lze dělit i takto:

- Fondy státních dluhopisů – investují do státních dluhopisů a státních pokladničních poukázek, nesou obvykle minimální kreditní riziko, pro konzervativní investory;
- Fondy komunálních dluhopisů – investují do dluhopisů vydávaných komunální sférou (městy) na financování různých veřejných projektů, jsou rizikovější než fondy s vládními dluhopisy;
- Fondy firemních dluhopisů – fondy dluhopisů investičního stupně by měly mít v kvalitních dluhopisech alespoň 80 % majetku podle klasifikace AKAT;
- Fondy rizikových firemních dluhopisů – high yield – dluhopisy s vysokým výnosem;
- Emerging markets – dluhopisy firem a států z rozvíjejících se zemí.

Steigauf (2003, str. 64) uvádí jako výhody investování do dluhopisových fondů pravidelné příjmy, nízké investiční sumy, diverzifikace, denní likvidita a profesionální

správa. Za nevýhody naopak považuje to, že dividenda vyplácená fondem není pevně stanovená a že investice má nefixovanou dobu splatnosti.

C. Smíšené fondy

Smíšené fondy míchají akcie, dluhopisy a další třídy aktiv a portfolio většinou sestavují na míru určitému druhu klientů.

Smíšené fondy můžeme rozdělit zhruba takto:

- Konzervativní či defenzivní – podíl akcií, komodit či nemovitostních investic nepřesahuje 35 %.
- Vyvážené (balancované) – riziková složka mezi 35 a 65 %.
- Dynamické (agresivní) – riziková složka nad 65 %.
- Flexibilní fondy – nemají pevná omezení a mohou se v extrémních případech pohybovat mezi až 100 % akcií a 100 % dluhopisů.

Doplňkově se smíšené fondy rozdělují z hlediska rizika měny, regionu a skladby portfolia.

D. Fondy velmi krátkodobých investic (fondy peněžního trhu)

V případě fondů peněžního trhu jsou nashromážděné peníze od investorů použity na nákup krátkodobých finančních nástrojů (termínované bankovní vklady, spořicí účty, depozitní certifikáty, pokladniční poukázky, krátkodobé dluhopisy atd.). Průměrná doba do splatnosti celého portfolia je maximálně 1,5 roku, díky tomu je velmi nízké úrokové riziko. Výnosy konzervativních fondů odpovídají plus minus inflaci.

Tab. 2 Přehled typů fondů podle investičních cílů

Typy fondů					
Investiční cíl	Typ fondu	Investice ve fondu	Potenciál výnosu	Potenciál růstu	Stabilita hodnoty investice
Stabilita hodnoty, výnos	fond peněžního trhu	produkty peněžního trhu	střední	ne	velmi vysoká
Výnos	dluhopisový fond	dluhopisy	střední až vysoký	ne	nízká až střední
Výnos + růst hodnoty majetku	smíšený fond	dluhopisy, akcie	střední až vysoký	střední	nízká až střední
Růst hodnoty majetku	domácí akciový fond	domácí akcie	velmi nízký	vysoký	velmi nízká
	mezinárodní akciový fond	mezinárodní akcie	velmi nízký	vysoký	velmi nízká
Agresivní růst hodnoty majetku	akciový fond orientovaný na agresivní strategii	akcie s vysokým růstovým potenciálem	velmi nízký	velmi vysoký	velmi nízká
	akciový fond orientovaný na malé společnosti	akcie malých společností	velmi nízký	velmi vysoký	velmi nízká
	akciový sektorový fond	akcie v jednotlivých sektorech	velmi nízký až střední	vysoký až velmi vysoký	velmi nízká až nízká
Výnos nebo růst nebo výnos + růst	fond fondů	podílové fondy jiných společností	závisí na investiční strategii	závisí na investiční strategii	závisí na investiční strategii

Zdroj: Steigauf (2003, str. 55)

Tabulka popisuje výše zmíněné typy fondů podle investičních cílů (zda je primárním cílem výnos nebo růst hodnoty majetku). Speciální položku tvoří zastřešovací fondy, které investují do podílových listů jiných podílových fondů. Tzv. fond fondů může být zařazen v jakékoliv kategorii fondů, záleží jen na jeho investičním zaměření stanoveném ve statutu. Nevýhodou těchto fondů jsou vysoké správcovské poplatky.

E. Fondy životního cyklu

Tyto fondy se snaží kopírovat životní cyklus investora. Zatímco v mladším má investor větší možnost snášet riziko (agresivní strategie - investuje se hlavně do akcií), ve vyšším věku je pak jejich cílem postupně snížit riziko, že těsně před odchodem do penze nebo výběrem peněz za jiným účelem přijde krize, která vymaže podstatnou část portfolia (konzervativní strategie). Z toho důvodu se postupem času investice přesouvají z akcií do méně kolísavých nástrojů – dluhopisů a fondů peněžního trhu.

F. Zajištěné fondy

Zajištěné fondy jsou v ČR velice úspěšný produkt, jelikož nabízí garanci, že investor neprodělá a zároveň šanci na vysoký výnos. Jenže nízké úroky bezpečných dluhopisových fondů neumožňují výnosnější investice, a tak ve skutečnosti vysokého zhodnocení dosáhne jen malá část zajištěných fondů. Pro dlouhodobější investice jsou tedy vhodnější klasické fondy.

Zajištěné fondy jsou zřizovány na dobu určitou či neurčitou:

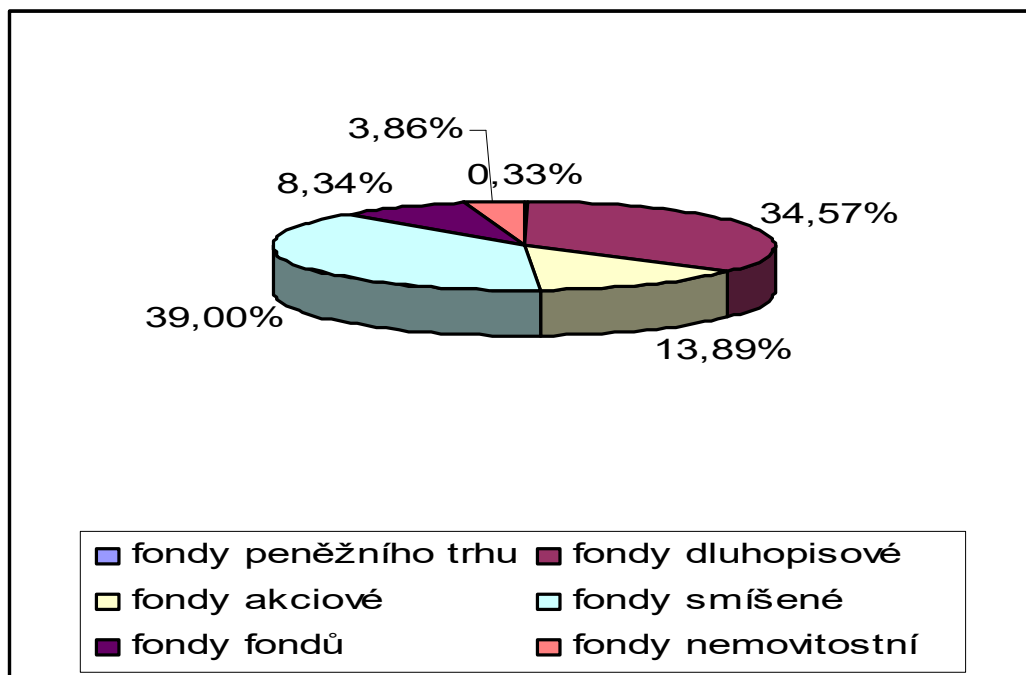
- *Fondy na dobu určitou* zaručují investorům vrácení 100 % vložených peněz ke konci investičního období, které bývá zpravidla 4-5 let. Výnosnost je nejčastěji navázána na akciový index nebo koš indexů, ale poplatky často způsobují, že efektivní výnosnost investice je nižší než výnosnost portfolia fondu.
- *Fondy na dobu neurčitou* zaručují podílníkům velice nízkou úroveň vrácení peněz (např. jen 90 %), podílník ale může do fondu kdykoliv vstoupit a kdykoliv vystoupit (Jílek, 2009, str. 410).

G. Fondy nemovitostní

Dle Nařízení vlády č. 243/2013 může fond nakupovat takové nemovitosti, které jsou „způsobilé při řádném hospodaření přinášet pravidelný a dlouhodobý výnos nebo při dalším prodeji způsobilé přinést zisk.“ V ČR jde zejména o administrativní budovy, maloobchodní centra či logistické parky.

H. Fondy komoditní

Komoditní fondy investují do další třídy aktiv – komodit. Z praktických a legislativních důvodů však komoditní fondy nekupují přímo futures kontrakty na komodity, ale obvykle swapy na komoditní indexy.

Graf 1 Objem majetku v domácích fondech k datu 30. 11. 2015

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů na webových stránkách AKAT ČR (2016);

<http://www.akatcr.cz/stats/distribuceOM.do>

Graf ukazuje procentuální zastoupení jednotlivých druhů fondů na celkovém objemu majetku, který činil k 30.11.2015 **210 247 288 309 Kč**. Největší podíl na českém trhu mají fondy smíšené (39 %), následované fondy dluhopisovými (34,57 %). Naproti tomu akciové fondy tvoří necelých 14 %, což vypovídá o konzervativnosti českých investorů.

1.2.5 Poplatky

Poplatky placené investory jsou zdrojem příjmů pro správce fondů a jejich výše se mezi jednotlivými správci liší, což se projevuje pak zejména v dlouhodobém horizontu. Je

však nutné zmínit, že i při placení vysokých poplatků investování na vlastní pěst ve skutečnosti není levnější a navíc při něm ani není zaručena šance na úspěch.

Vstupní poplatek (initial charge)

Vstupní poplatek nebo taky initial charge se strhává jen jednou, na začátku investice. Jeho výše se liší podle investiční společnosti a podle typu fondu. Obecně, dluhopisové fondy mají mnohem nižší vstupní poplatky než fondy akciové, u kterých se maximální sazby pohybují až kolem 5% z výše investice.

Výstupní poplatek (redemption charge)

Pokud není účtován vstupní poplatek, může být klientovi účtován výstupní poplatek při nedodržení určitého minimálního horizontu investice. Jeho výše bývá v jednotkách procent z prodávaného objemu podílových listů.

Manažerský poplatek (management fee)

Poplatek za správu je účtován průběžně za každý kalendářní den jako určité procento průměrné roční hodnoty NAV fondu. Z management fee platí správce všechny svoje náklady na provoz, mzdy portfolio manažerů, případně odměnu distributorovi (distribuční poplatek je ale někdy uváděn zvlášť). Akciové fondy se dají pořídít za roční správní poplatek již od 1 %, maximální výše je běžně 2 %.

Výkonnostní poplatek (performance fee)

Poplatek za výkon se neúčtuje paušálně, ale jen když hodnota podílového listu roste. „Performance fee může být stanoven několika způsoby:

- a) podíl z celkové kladné výkonnosti fondu;
- b) podíl z kladné výkonnosti fondu nad určitou pevně danou hranici, např. 10 % z výnosu nad 5 %;
- c) podíl z výkonnosti fondu nad jeho benchmark.“

Tůma (2014, str. 111) dále uvádí, že seriózní investiční společnosti navíc uplatňují princip „přílivové značky“ (high watermark), při kterém se výkonnostní poplatek účtuje pouze v případě, že cena podílového listu dosáhne nového historického maxima.

Celková nákladovost (total expense ratio)

Kromě výše zmíněných poplatků jsou v TER zahrnuty např. také poplatek depozitáři či auditorovi. Naopak transakční náklady (poplatky placené brokerům za každý obchod) v celkové nákladovosti obsaženy nejsou, ale těmto nákladům se nelze vyhnout ani při individuální investování a často jsou mnohem větší.

1.2.6 Jak si vybrat fond

Rozhodně neexistuje jeden dokonalý fond, který by byl zaručením úspěchu. Výběr kvalitního fondu, který zapadá do klientova portfolia a budí důvěru, je ale důležitým předpokladem.

V první řadě je důležité vědět, do čeho klient investuje, tedy získat informace o fondu. K tomu slouží následující dokumenty:

- *Měsíční zpráva (factsheet)* – všechny fondy v ní uvádějí základní informace administrativní povahy (ISIN, sazby správního a vstupního poplatku, celková velikost aktiv, jméno portfolio manažera, datum založení fondu, atd.), historické výnosy a riziko, benchmark, strukturu portfolia a v jakém poměru se v portfoliu nachází akcie a dluhopisy. Na základě toho jsou na factsheetu zveřejňovány různé informace, jak uvádí následující tabulka:

Tab. 3 Informace zveřejňované podle druhu fondu

Akciový fond	Dluhopisový fond
Top 10 největších pozic	Top 10 největších pozic
Složení podle odvětví (sektoru)	Složení podle typu dluhopisů (firemní, státní, hypoteční, ...)
Složení podle regionů	Výnos do splatnosti
Ocenění akcií	Durace
Celkový počet akcií v portfoliu	Kreditní kvalita (průměrný rating)
Míra obrátkovosti portfolia	Složení podle měn (u nezajištěných fondů)

Zdroj: TŮMA, Aleš. *Průvodce úspěšného investora: vše, co potřebujete vědět o fondech*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, 217 s. Partners. ISBN 978-80-247-5133-7. (str. 95)

- *Sdělení klíčových informací (KIID)* – s tímto dokumentem musí být investor seznámen ještě před investicí a jeho struktura je dána legislativně. V KIIDU jsou obsaženy informace o investiční strategii, výnosech, srovnání s benchmarkem, nákladovosti a rizikové kategorii fondu (SRRI).
- *Prospekt fondu* – prodejní prospekt patří základní informační dokumenty a často je zveřejněn na webových stránkách investičních společností. Mezi nejdůležitější informace obsažené v prospektu patří informace o tom, zda je fond otevřený, podílových listech, stanovení jejich prodejní ceny, informace o zaměření a cílech investiční politiky, zásadách hospodaření s majetkem a další.
- *Pololetní a výroční zprávy* – obsahuje údaje o podílových listech, osobách s podílem na hlasovacích právech víc než 10 % i detailní účetní informace

Dalším zdrojem informací jsou kromě dokumentů k jednotlivým fondům také data z různých agentur poskytujících data a analýzy o fondech (např. Morningstar, Lipper, Financial Express), odborné časopisy (v Česku hlavně Fondshop) nebo finanční servery (např. Peníze.cz).

Po prostudování všech potřebných údajů je vhodné při výběru fondu, do kterého se bude investovat řídit se následujícími pravidly:

- Vybírejte transparentní fondy, u kterých je patrná struktura a parametry portfolia. Poměr akcií, dluhopisů a dalších aktiv, tedy strategická alokace portfolia, je významným kritériem při výběru fondu.
- Při výběru fondu hraje důležitou roli investiční strategie, která by měla být jednoznačně a srozumitelně definovaná.
- Nákladovost fondu by měla být srovnatelná s konkurencí. Čím nižší budou poplatky, tím vyšší bude výnos pro investora.
- Vysoká obrátkovost portfolia (ukazatel PTR) není žádoucí, zvyšuje transakční náklady a snižuje výkonnost.
- Vyberte fond v odpovídající měně a zkontrolujte, zda je v ní skutečně zajištěný nebo jen denominovaný.
- Zjistěte si, kdo je správcem a manažerem fondu a jak dlouho

1.2.7 Podle čeho fond nevybírat

Jelikož minulé výnosy nezaručují výnosy budoucí, nedoporučuje se rozhodně vybírat fond podle historických výnosů, protože nadprůměrné fondy v jednom období velmi často spadnou v následujícím období do průměru. Historická výkonnost ale přece jen určitou vypovídací schopnost má. Navíc pokud má fond např. alespoň 10 letou historii na trhu, je pravděpodobné, že ho správce zítra nezavře.

Fond by se neměl vybírat ani podle hvězdičkového ratingu, který používá společnost Morningstar k hodnocení výkonnosti a rizika. Fondy se hodnotí ve srovnání s relevantní konkurencí a pokryty jsou hlavně zahraniční fondy.

Tůma (2014, str. 104) také uvádí, že je nesmysl preferovat fondy určitého správce (např. banky, kde máme účet), jen proto, že ji známe.

1.2.8 Ukazatele výkonnosti a rizik

Riziko jde s výnosy ruku v ruce a jen těžko lze dosáhnout vyšších výnosů při nízkém riziku. Při investování do fondů je třeba počítat s několika typy rizik - tržním, měnovým, úvěrovým, úrokovým, sektorovým, rizikem změny výnosů, inflace, případně i riziko spojené s managementem fondu (Steigauf, 2003, str. 26).

Kvantitativní ukazatele používané při vyhodnocování výnosů a rizik investic lze spočítat pro jakékoliv portfolio a tyto údaje jsou často uvedeny v měsíčních zprávách fondů (factsheetech).

Volatilita

Volatilita měří rizikovost fondu a je to směrodatná odchylka udávající míru kolísání výnosů fondu kolem jejich průměrné hodnoty.

$$s^2 = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N (x_i - \bar{x})^2$$

Obr. 2 Vzorec pro výpočet volatility

Zdroj: Sinclair (2013, str. 14)

Zatímco x_i je logaritmus výnosů, \bar{x} je střední hodnota výnosu. N udává počet hodnot. Výsledná směrodatná odchylka poté určuje rizikovost investice. Čím vyšší je volatilita, tím je investice rizikovější (opsaný od Marka, najít zdroj a ocitovat, případně předělat.).

Alfa

Alfa označuje výnos dosažený nad rámec toho, co by odpovídalo podstoupenému riziku a udává se v procentech. Je to tedy nad-výkonnost dosažená díky schopnostem portfolio manažera ne díky pohybům trhu jako takového a může dosahovat i záporných hodnot.

Beta

S ukazatelem Beta se setkáváme jen u akciových fondů, protože hodnotí citlivost ceny akcie na pohyby celého trhu, tedy tzv. systematické riziko. Obvykle se jako trh používá

příslušný index trhu (např. DJ Eurostoxx 50 pro evropský akciový trh), který má číslo beta 1. Fond, který se drží svého benchmarku, bude mít betu blízkou 1.

Pokud je číslo beta menší než 1, akcie je méně riziková než trh, a naopak při beta větší než jedna, jsou akcie rizikovější než trh. Očekává se např., že fond s číslem beta 1,2 vykáže o 20 % lepší výsledky oproti indexu.

Sharpe ratio

Sharp ratio je výnos fondu nad rámec bezrizikové výnosové míry. Je to bezrozměrné číslo a hodnota Sharpova poměru výnosů fondu k jeho rizikovosti nad 1 se už považuje za výtečnou a znamená, že fond na každý dodatečný procentní bod rizika vydělal navíc procentní bod výnosu.

Tracking error

Tracking error je definován jako směrodatná odchylka rozdílů mezi výnosy fondu a indexu. Oproti volatilitě měří jen aktivní riziko kolísání fondu kolem svého indexu. Ideální indexový fond by měl mít tracking error blízko nule.

Prigent (2007, str. 118) také definuje tracking error je rozdíl mezi výnosy fondu a benchmarkem. Zároveň ale upozorňuje na dvě různá pojetí, jak může být tracking error chápán. Prvním typem je tracking error ex post, kdy měří směrodatnou odchylku časové řady realizovaného výnosu. Oproti tomu ex ante tracking error je statistickým měřítkem a měří rizikovost ve srovnání s benchmarkem.

Information ratio

Information ratio je bezrozměrné číslo, které poměruje aktivní výnos k aktivnímu riziku. Vysoké kladné IR Udává, že se manažerovi podařilo odchýlit od benchmarku a vyplatilo se mu to.

R-Squared

R-squared (r^2) udává, jaké procento výnosů akcie či fondu jde vysvětlit výnosy srovnávacího indexu (jestli je zvolený benchmark správný). Ukazatel nabývá hodnot

od 0 do 1, kde 1 znamená, že pohyby indexu dokonale vysvětlují pohyby fondu. Většina fondů, které se plus minus drží benchmarku, budou uvádět hodnoty mírně nad 0,9 (Tůma, 2014, str. 201).

SRRI

Syntetický ukazatel rizika a výnosu (Synthetic Risk and Reward Indicator, SRRI) se povinně objevuje v KIIDU. Důvodem je jeho jednoduchost a srovnatelnost. Na základě výpočtu výběrové směrodatné odchylky se fondu přiřadí číslo od 1 do 7, přičemž vyšší číslo značí vyšší riziko, ale i vyšší potenciál výnosu. Naprostá většina akciových fondů tak má např. SRRI rovno 6.

1.3 Pojištění

Pojištění vychází primárně ze zajištění rizik, která plynou z lidské činnosti a ze situací, které nemůžeme nikterak ovlivnit (počasí, přírodní vlivy). Primárním úkolem pojištění je ochránit osoby a jejich majetek a vše funguje na principu, že v případě vzniku nepříznivé situace chceme pokrýt vzniklou škodu (Janda, 2012, str. 135).

1.3.1 Dělení pojištění

Pojištění se dělí do dvou základních skupin na životní a neživotní pojištění. Zatímco životní pojištění slouží k zajištění rizik člověka, neživotní pak k zajištění věcí.

A. Životní pojištění

Životní pojištění není v zákoně o pojišťovnictví ani v zákoně o pojistné smlouvě přesně definováno, přesto z nich lze vyvodit, že životní pojištění zahrnuje krytí rizik ohrožujících životy lidí. Podle Šídla (2010, str. 11) slouží životní pojištění jednak k náhradě příjmu v případě, že dojde k nepříznivým životním událostem, jako jsou úmrtí, vážná nemoc a invalidita, na druhé straně má ale také podobu spořicího a investičního nástroje. Díky jeho pestrosti je životní pojištění považováno za jeden z nejsložitějších finančních produktů. Kromě samotného zajištění rizik (rizikové ŽP) lze prostřednictvím životní pojistky akumulovat finanční rezervu a tím se stává produkt pro klienty netransparentní. Podle akumulace finančních prostředků v investiční části se životní

pojištění dělí na investiční a kapitálové, které jsou za určitých podmínek uvedených dále v podkapitole 2.5.3 daňově odpočitatelné.

- *Rizikové životní pojištění* - slouží jen k zajištění proti rizikům a pojistné je určeno na pokrytí případných pojistných událostí. Finanční rezerva zde nevzniká.
- *Investiční životní pojištění* – platba pojistného pokrývá pojistná rizika (jako v případě rizikového ŽP) i investování, jehož výnosy závisí na tom, jak se pojišťovně daří zhodnocovat svěřené peníze v otevřených podílových fondech.
- *Kapitálové životní pojištění* – oproti investičnímu životnímu pojištění plyne z investiční části kapitálové pojistky předem stanovený výnos známý jako technická úroková míra. Její maximální výše činí 1,3 %. Pojišťovny zhodnocují kapitál v tzv. rezervách a toto zhodnocování podléhá regulaci (Janda, 2012, str. 137). Portfolio tak může být tvořeno prakticky pouze dluhopisy a nástroji peněžního trhu, akciemi jen okrajově, proto se kapitálové životní pojištění chová spíše jako dluhopisová investice s vyššími poplatky a k tomu je připojeno rizikové životní pojištění (Srový, 2014, str. 171).

Rizikovému a investičnímu životnímu pojištění budou dále věnovány samostatné kapitoly.

B. Neživotní pojištění

Do skupiny neživotního pojištění patří každé pojištění, které pokrývá jednak rizika neživotního charakteru osob a jednak hodnotu majetku. Výsledná hodnota majetku se oproti životnímu pojištění stanovuje lépe a to na základě znaleckého posudku, odhadu nemovitosti nebo porovnáním podle aktuálních cen.

Neživotní pojištění lze podle Ducháčkové (2009, str. 139) dělit do těchto oblastí:

- Neživotní pojištění osob – úrazové pojištění, soukromé nemocenské pojištění, soukromé zdravotní pojištění;

- Pojištění majetková – pojištění domácnosti, budov, havarijní pojištění, pojištění podnikatelských a průmyslových rizik, pojištění zemědělských rizik, pojištění hospodářských zvířat;
- Pojištění finančních ztrát a záruk – pojištění pro případ přerušení provozu, pojištění úvěru, pojištění cestovních kanceláří;
- Pojištění odpovědnosti za škody – pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem vozidla, při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, profesní odpovědnostní pojištění, obecné odpovědnostní pojištění;
- Pojištění právní ochrany.

1.3.2 Základní principy životního pojištění

Životní pojištění je smlouva mezi klientem a pojišťovnou, v níž se pojišťovna zavazuje vyplatit sjednanou pojistnou částku v případě pojistné události, kterou je smrt nebo dožití určitého věku, a klient se zavazuje za tuto službu pravidelně platit úhradu (Jílek, 2009, str. 528). Základem smlouvy o životní pojistce je doba trvání a pojistná částka, kterou chce pojistník získat v případě pojistné události. Podle základní poučky, aby bylo životní pojištění skutečně účinné při řešení životních rizik jednotlivce, měla by sjednaná pojistná částka pro případ smrti i pro případ dožití se sjednaného věku činit minimálně čtyřnásobek jeho ročního příjmu (Ducháčková, Daňhel, 2012, str. 141).

Pojištění smrti je klíčové především po živitele rodin. Nastavuje se ve výši alespoň trojnásobku ročních příjmů plus celková hodnota úvěrů. Oproti tomu existuje i pojištění smrti úrazem, pak ale obmyšlená osoba nedostane peníze, pokud člověk zemře normálně následkem nemoci. Pojištění proti trvalým následkům úrazu se doporučuje alespoň na pětinásobek ročních příjmů. (Janda, 2012, str. 141). V rámci pojištění smrti rozeznáváme:

- Dočasné pojištění pro případ smrti – čistě rizikové pojištění, nevytváří se žádná rezerva pojistného;

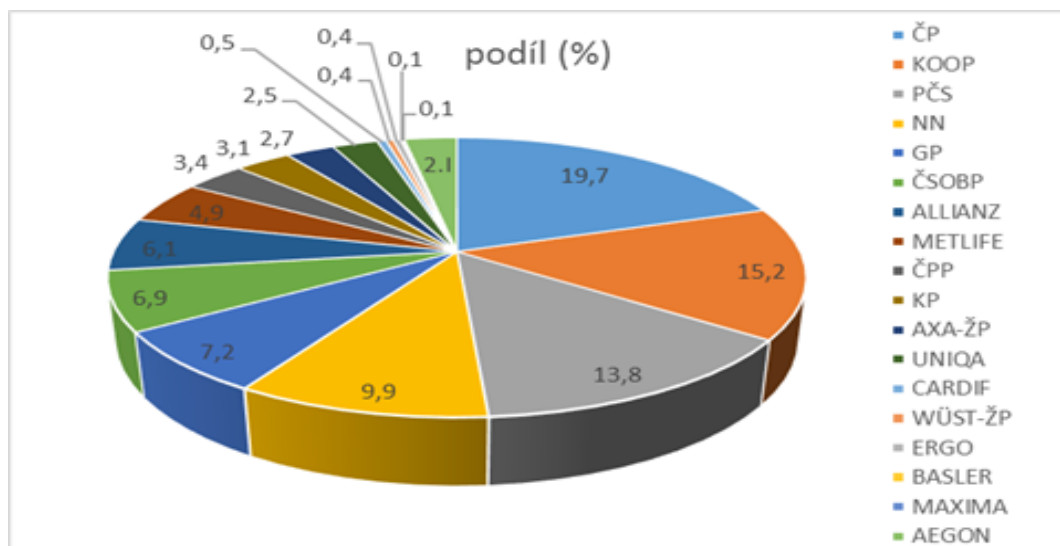
- Trvalé pojištění pro případ smrti – doživotní pojištění, k výplatě pojistné částky dochází vždy a tudíž se musí vytvořit rezerva.

Nejširší pojistnou ochranu poskytuje smíšené životní pojištění, tj. pojištění pro případ smrti nebo dožití, protože pojistná částka je vyplacena vždy – buď v případě smrti pojištěného oprávněné osobě, nebo při dožití konce pojistné doby pojištěnému.

K životnímu pojištění lze sjednat i různá připojištění jako jsou připojištění invalidity, úrazu, vážných chorob, atd.

1.3.3 Situace na trhu životního pojištění

Následující graf ukazuje podíl pojišťoven na trhu dle předepsaného smluvního pojistného u životních pojištění.

Graf 2 Životní pojištění: Předepsané smluvní pojistné dle metodiky ČAP za 1-12/2015

Zdroj: Vlastní zpracování dle statických údajů metodiky ČAP 1-12/2015

Téměř pětinu trhu ovládá Česká pojišťovna, následuje ji Kooperativa a Pojišťovna České spořitelny. Skoro 10% podíl zaujímá NN pojišťovna a nad hranicí 5 % jsou ještě Generali pojišťovna, ČSOB pojišťovna a Allianz.

1.4 Rizikové životní pojištění

Riziková životní pojištění jsou taková pojištění, u kterých není jisté, že dojde k pojistné události a tím také k výplatě pojistného plnění. Jsou to tedy dočasná pojištění pouze pro případ smrti bez spořicí složky.

Výhodou rizikových pojištění, tj. dočasného pojištění pouze pro případ smrti, je transparentnost a relativně nízké pojistné, které umožňuje pojistit se na vyšší částky. Pojistné ale nelze odečíst od daňového základu. Nevýhodou je ovšem hlavně skutečnost, že uplynutím pojistné doby pojištění skončí bez výplaty jakékoliv částky. Tuto nevýhodu odstraňují pojištění pro případ smrti nebo dožití, u kterých dochází k výplatě pojistného plnění vždy. Pojistné je ovšem výrazně vyšší, protože se musí v průběhu pojištění vytvořit rezerva na pojistné plnění, tj. musí se nashromáždit pojistná částka a další prostředky vyplacené při dožití konce pojištění (Životní pojištění, 2001, str. 24).

Riziková pojištění se využívají na zabezpečení rodiny především pro případ smrti živitele (v takovém případě se sjednává pojištění na konstantní pojistnou částku), zejména se však používají na krytí větších úvěrů nebo půjček a v tomto případě je vhodné zvolit klesající pojistnou částku, která bude odpovídat nesplacené výši úvěru.

1.4.1 Riziko smrti

Z důvodu rovnoprávnosti mužů a žen musely pojišťovny na konci roku 2012 přistoupit na nařízení Evropské unie a zavést unisexové sazby pro pojištění úmrtí. Tím došlo sice k mírnému snížení pojistek pro muže, ale prodělaly na tom ženy, které se obecně dožívají vyššího průměrného věku a vykovávají méně riziková povolání. Pojistka pro případ smrti by dle Syrového a Tyla (2011, str. 46) měla plnit následující požadavky:

- Zajistí rodině dostatečný kapitál při smrti živitele z jakékoliv příčiny, nejen z důvodu úrazu. Pojistná částka by se měla stanovit alespoň ve výši tří ročních platů.

- Pojištění trvá pouze do doby finanční nezávislosti nebo do doby odchodu do důchodu.
- Potřeba pojistné ochrany v čase s růstem majetku klesá a je levnější pořídit si pojistku s klesající pojistnou částkou.

Obecně Syrový a Tyl doporučují rizikové životní pojistky preferovat před spořicími produkty a přes pojišťovnu neinvestovat z důvodu vyšších nákladů a ztráty flexibility.

1.4.2 Invalidita

Invalidita může nastat podobně jako smrt z důvodu nemoci nebo úrazu (pak hovoříme o trvalých následcích úrazu). V případě invalidity potřebujeme dostat peníze v případě, že buď nebudeme mít možnost vydělávat peníze kvůli našemu zdravotnímu stavu, nebo naše schopnost vydělávat peníze bude nějak omezena.

Plnění z pojištění invalidity nastává zpravidla v okamžiku, kdy je pojištěnému přiznán státní invalidní důchod, někdy je navíc potřeba přezkoumání od lékaře pojišťovny. Pojistné plnění invalidity může mít podobu vyplacení fixní částky nebo vyplacení renty, tam ale hrozí, že klient časem o rentu i státní důchod přijde (Syrový, Tyl, 2011, str. 49).

1.4.3 Trvalé následky úrazu

Pojištění trvalých následků úrazu (TNÚ) je pojistka, kde dostáváme vysoké pojistné plnění při malém placeném pojistném. Progresivní plnění nárůst vyplaceného pojistného ještě zvýrazní. V trvalých následcích úrazu záleží na rozsahu úrazu a podle toho pojišťovna plní určité procento ze sjednané pojistné částky. Lékař ve spolupráci s odborným pracovníkem pojišťovny například posuzují, v jakém rozsahu došlo ke snížení hybnosti končetiny.

1.4.4 Ostatní připojištění

Jak už bylo výše zmíněno, rizikové životní pojištění se sjednává primárně pro krytí rizika smrti. Velmi často se pojišťují na stejnou pojistnou částku odpovídající třem

ročním příjmům i trvalé následky úrazu a invalidita na částku o něco nižší tak, aby po odečtení invalidního důchodu se člověk dostal opět k příjmu, na který byl zvyklý.

Kromě pojištění těchto tří základních rizik, se kterými se bude dále počítat i v praktické části, většina pojišťoven doporučuje ještě sjednat připojištění pracovní neschopnosti, hospitalizace, denní odškodné úrazu alespoň na 300 Kč anebo připojištění závažných onemocnění. Jelikož se ale jedná např. u té pracovní neschopnosti nebo denního odškodného o připojištění, u kterých je pojistné plnění poměrně časté, odpovídá tomu i vyšší cena pojištění.

1.5 Investiční životní pojištění

Investiční životní pojištění (IŽP) lze klasifikovat jako spojení rizikového životního pojištění a investování prostřednictvím otevřeného podílového fondu, z čehož plyne, že výsledná hodnota naspořených prostředků není předem známa. Investiční životní pojištění tedy klientům nabízí vyšší výnosový potenciál při zhodnocování rezerv, ovšem za cenu vyššího investičního rizika, které je přesunuto na klienta (Ducháčková, 2009, str. 120).

Pojišťovna se přenesením investičního rizika na pojištěného sice zbavuje závazků vyplácet minimální garantovaný výnos, ovšem zároveň přichází i o možnost vytvářet zisk v případě, že by dosáhla vyššího zhodnocení rezerv, než jaký výnos připisuje klientům. Pak je pojišťovna nucena vytvářet zisk z jiných zdrojů a těmi jsou především poplatky za správu fondů a transakční poplatky. Kromě těchto poplatků patří ke správním nákladům investičního životního pojištění také poplatky vstupní, měsíční administrativní, inkasní, za výpis z účtu, za změnu alokačního portfolia atd. Poplatková struktura i investiční politika jsou netransparentní. Nevýhodou IŽP je také tzv. akumulovaný dluh, tedy riziko, že pojišťovna klientovi navýší pojistné v průběhu trvání pojištění.

1.5.1 Princip fungování

Jak už bylo zmíněno výše, je investiční životní pojištění kombinací rizikové pojistky a investice do fondů, přičemž si klient může sám zvolit, do kterých fondů peníze půjdou. Je při tom ale omezen pouze fondy, které má pojišťovna v nabídce. Pojišťovna tvoří při ukládání prostředků investičního pojištění speciální fondy (akciové, dluhopisové, peněžní, atd.), které ukládají prostředky do určité kombinace finančních investic. Investiční fondy jsou rozděleny na podílové jednotky, přičemž každá jednotka představuje nárok na předepsaný podíl příslušného investičního fondu.

Klient má v pojišťovně otevřen korunový účet, na který plyne jeho pojistné a ze kterého je strháváno případné pojistné a rizikové náklady pojišťovny. Vedle tohoto účtu náleží klientovi ještě podílový účet, na kterém jsou prostředky ve formě podílových jednotek. Za prostředky na korunovém účtu jsou pořizovány podílové jednotky ve fondech zvolených pojištěným. Rozdělení nakupovaných jednotek mezi jednotlivé investiční fondy určuje alokační poměr. Klient může tento poměr měnit, a tak upravovat potenciální výnos (částku pro případ dožití) a riziko spojené s jeho pojistkou. Vzhledem k možnosti kolísání výnosů z investičních fondů, je výhodné dlouhodobé pojištění.

„Zaplacené brutto pojistné se tedy rozpadá na tři části: určitá část se spotřebuje na úhradu správních nákladů, po tomto odpočtu zůstává netto pojistné, ze kterého se hradí rizikové pojistné (pojistné kryjící riziko smrti, případně úrazu či invalidity) a zbytek tvoří rezervu pojistného. Z prostředků na účtu rezerv pojištěný popř. pojistník následně nakupuje tzv. podílové jednotky. Výnosy z podílů se nevyplácejí, zvyšuje se o ně hodnota podílů“ (Ducháčková, 2009, str. 121).

Na konci pojistné doby obdrží pojistník aktuální hodnotu svých podílových jednotek, a to ve formě jednorázové výplaty nebo formou pravidelného důchodu. V případě smrti pojištěné osoby vyplatí pojišťovna oprávněným osobám sjednanou pojistnou částku a aktuální hodnotu podílových jednotek (Životní pojištění, 2002, str. 42).

1.5.2 Výhody investičního životního pojištění

- Pojistník může rozhodnout o výši pojistného určeného na investování i o poměru mezi investicí a pojištěním. Také si může zvolit investiční strategii.
- Výši pojistného na investování lze v průběhu pojištění neomezeně měnit.
- V průběhu trvání smlouvy lze zaplatit mimořádné jednorázové pojistné.
- Naspořené prostředky mohou být v průběhu pojištění částečně odčerpány.
- Pojištění může být kdykoliv ukončeno.
- Možnost dynamizace pojištění (zvyšování pojistného a pojistné částky v závislosti na míře inflace).
- Možnost vstupu na kapitálový trh a dlouhodobě vyšší výnosy než např. z vkladů u bank.
- Možnost odpočtu ze základu daně.

1.5.3 Daňové zvýhodnění u IŽP

Daňové zvýhodnění u životních pojištění v ČR spočívá v možnosti odpočtu zaplaceného pojistného ze základu daně z příjmu. Pojištěný může odečíst ze základu daně z příjmu zaplacené pojistné na životní pojištění maximálně ve výši 12 000 Kč za rok. Zaměstnavatel, pokud přispívá svému zaměstnanci na životní pojištění, může do nákladů z pohledu daně z příjmu zahrnout zaplacené příspěvky na pojistné životního pojištění nebo na penzijní připojištění do výše 24 000 Kč za rok. Zaplacené pojistné současně nepodléhá placení pojistného na sociální a zdravotní pojištění. Dále musí být splněny tyto podmínky:

- Jedná se o pojištění obsahující krytí rizika dožití (spořivou složku),
- V pojistné smlouvě je sjednán okamžik výplaty pojistného plnění při dožití se nejdříve pro věk 60 let,

- Pojistná smlouva je sjednána nejméně na dobu 5 let,
- Pojistník je současně pojištěným (Ducháčková, 2009, str. 114).

1.5.4 Porovnání nákladovosti IŽP

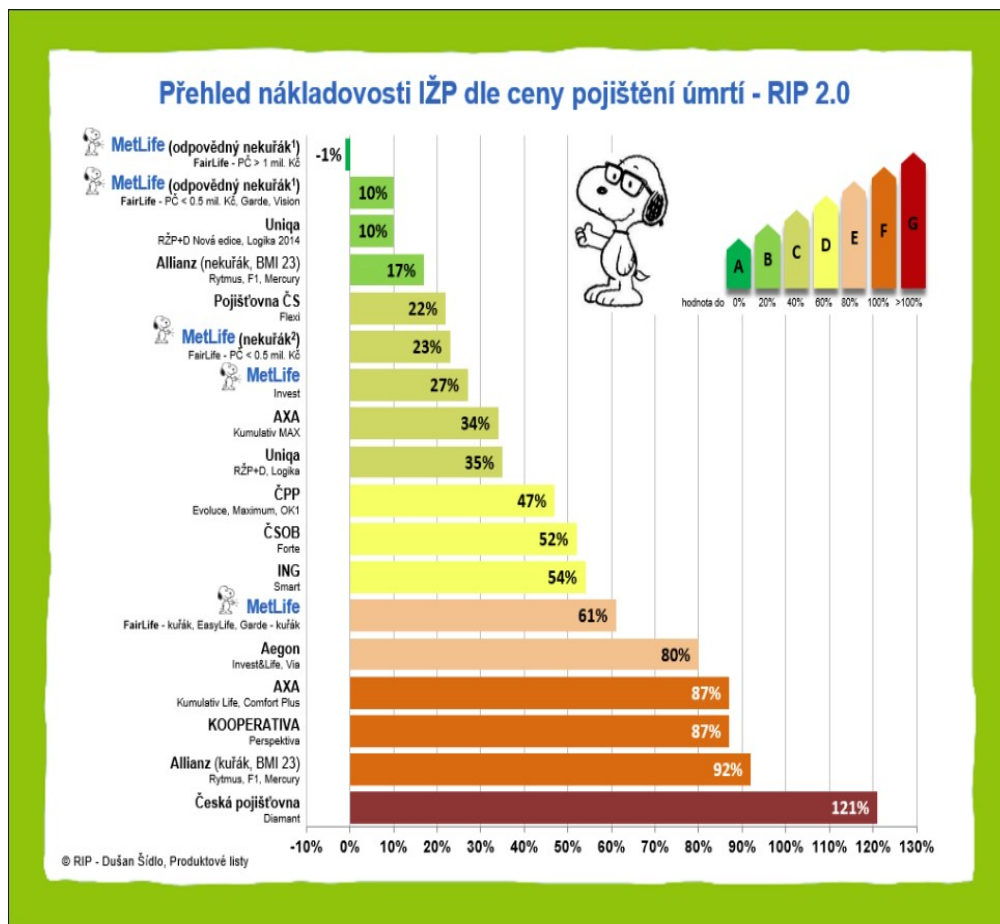
Jelikož je investiční životní pojištění poměrně složitý a netransparentní produkt, existuje hned několik ukazatelů k porovnávání nákladovosti IŽP. Pojišťovny je ovšem nemusí povinně zveřejňovat.

Prvním takovým ukazatelem, který byl zmíněn už v podkapitole věnující se poplatkům u fondů, je **TER (Total expense ratio)**. Tento ukazatel určuje celkovou nákladovost podílových fondů, do kterých se v rámci životního pojištění investuje.

Další ukazatel, který uvádí Petra Dlouhá v článku na webu Peníze.cz (2014), vypovídá o nákladovosti pojistné složky a je jím **PER (Product Expense Ratio)**. PER sděluje klientům, kolik procent ze zaplaceného pojistného bude použito na úhradu nákladů. Jedná se o dílčí ukazatel s poměrně snadným výpočtem, protože zohledňuje pouze poplatky z pojistného, nikoliv manažerské a další poplatky z objemu investice.

RiY (Reduction in yield) je mezinárodně uznávaný a v některých zemích dokonce povinný ukazatel, který sděluje, jaký dopad mají poplatky spojené s pojištěním na výnos – čili vyjadřuje procento, o které veškeré poplatky sníží předpokládaný roční dosažený výnos. Obdobou RiY je holandský ukazatel Wabeke.

RIP (Ryzí index pojištění) je poměrně nový tuzemský ukazatel, který vyjadřuje poměr mezi výší přirozeného rizikového pojistného pro případ smrti a posledních úmrtnostních tabulek zveřejněných Českým statistickým úřadem. Ukazatel ovšem neměří nákladovost pojištění jako takovou, nýbrž pouze nákladovost jedné složky pojistné ochrany (riziko smrti), nezohledňuje žádný z poplatků investičního pojištění ani jinou pojistnou ochranu. Hlavním smyslem tohoto indexu je srovnat cenu za riziko smrti v rámci hlavního krytí investičního životního pojištění (Peníze.cz, 2014).

Obr. 3 Přehled nákladovosti vybraných pojištění dle ukazatele RIP

Zdroj: interní materiály pojišťovny Metlife

TANK (Typická absolutní nákladovost konstrukce) se používá jako ukazatel celkové nákladovosti investičních produktů, u nichž jsou známy poplatky, investiční politiky a povaha investičních aktiv a má sloužit především k ochraně spotřebitele. Protože se ale náklady v investičních produktech mnohdy liší v závislosti na zhodnocení podkladových aktiv (cenných papírů), vypočítává se také ukazatel TANK na modelových situacích s předpokládanou mírou zhodnocení. Pokud má například daný produkt nákladovost vyjádřenou ukazatelem TANK na úrovni 30 procent, znamená to, že bychom měli dostat na konci 70 procent předpokládané budoucí hodnoty investice. Pozměněnou variantou ukazatele TANK je **aTANK (anualizovaný TANK)**, který vyjadřuje každoroční snížení výnosu investice (TANK, 2011).

Česká asociace pojišťoven a pojišťovny přišly s návrhem komplexního a tržně srovnatelného ukazatele, který bude pro klienta objektivní, přehledný a srozumitelný. Takovým ukazatelem je **SUN (Standardizovaný ukazatel nákladovosti)**, který je zobrazován kruhem a rozkládá celkové pojistné na tři složky: náklady a poplatky, rizikové pojistné a investované pojistné. Smysl uvádět tento ukazatel je právě pouze u IŽP, kde se kombinuje investiční a rizikový účel produktu, není nutné ho však uvádět u produktů investičního pojištění pouze s volitelnou investiční složkou (ČAP, 2014).

2 PRAKTICKÁ ČÁST

V praktické části bude představena nabídka konkrétních produktů životního pojištění od tří různých pojišťoven a porovnána varianta investičního životního pojištění s variantou samotného rizikového pojištění a investice do podílových fondů z hlediska finanční výhodnosti. Pro usnadnění porovnávání byl vytvořen modelový příklad.

2.1 Zadání modelové situace

Jako modelový příklad jsem zvolila situaci, že zdravá 28 letá žena, nekuřačka s BMI 23 pracující v kanceláři za zhruba průměrnou měsíční hrubou mzdou 26 500 Kč se chce pojistit proti základním rizikům smrti, úrazu a invalidity a zároveň si spořit nějaké prostředky na stáří. Pojištění si chce sjednat do 60 let jejího věku, tedy na celkem na 32 let. Se stejným požadavkem osloví několik pojišťoven a rozhodne se porovnat jejich nabídky mezi sebou, která je pro ni cenově nejvýhodnější.

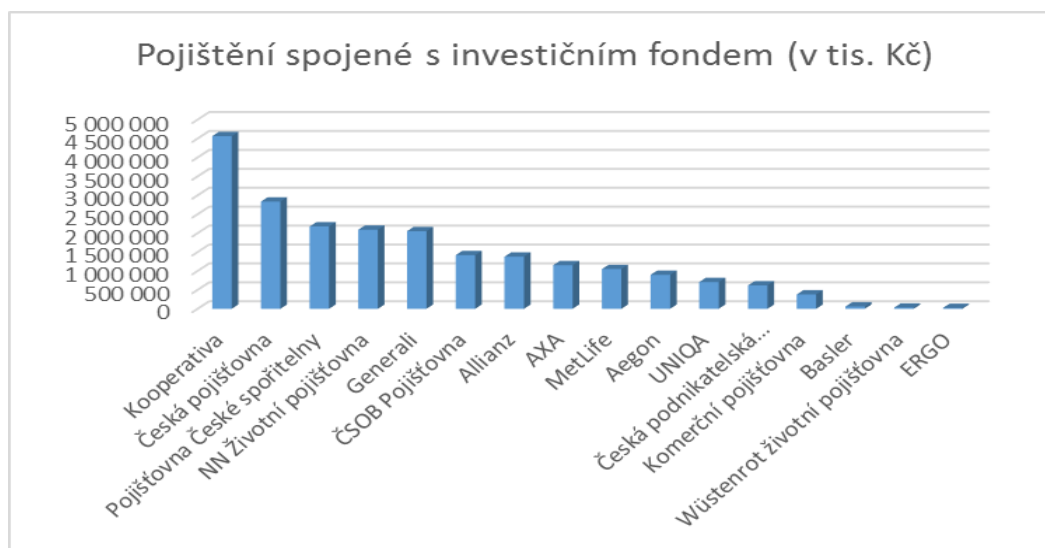
Primárním cílem klientky je zabezpečit své blízké pro případ, že by došlo k nějaké nenadálé situaci, která by ohrozila její zdravotní stav. Trvá tedy na tom, aby byla pojištěna pro případ úmrtí z jakékoliv příčiny a pro případ trvalých následků úrazu ve výši alespoň 3 svých ročních platů a tak to zaokrouhlí na pojistnou částku 800 000 Kč. Zároveň chce být pojištěna proti invaliditě (alespoň 3. stupně) na pojistnou částku 500 000 Kč.

Samozřejmě by bylo nasnadě sjednat k těmto základním rizikům ještě celou řadu připojištění, ale od nich se pro lepší srovnání mezi pojišťovnamí oprostíme. Stejně tak budeme předpokládat, že klientka nemá žádnou hypotéku ani úvěr, který by potřebovala pojištěním krýt. Peníze ušetřené za rizikovou část pojištění se rozhodne raději investovat a pro tento účel je ochotná obětovat 500 Kč měsíčně.

2.2 Investiční životní pojištění

Přestože Česká asociace pojišťoven (ČAP) sdružuje 26 pojišťoven, ne všechny mají ve svém produktovém portfoliu právě investiční životní pojištění. ČAP zveřejnila

v doplňku k výroční zprávě z roku 2014 individuální výsledky svých členů dle předepsaného smluvního pojistného v životním pojištění. Jednou z podrobnějších položek je pojištění spojené s investičním fondem celkem, rozdělené na týkající se a netýkající se dětí. Vzhledem k zadání modelového příkladu jsem pojištění pro děti neuvažovala a vytvořila jsem graf níže, který ukazuje, jaké pojišťovny a jak významně se touto částí pojištění zabývaly.

Graf 3 Předepsané smluvní pojistné dle metodiky ČAP v životním pojištění 2014 – Pojistné spojené s investičním fondem celkem netýkající se dětí

Zdroj: Vlastní zpracování dle statických údajů metodiky ČAP; <http://www.cap.cz/images/statisticke-udaje/VZCAP2014IndividualnivyseledkyclenuCAPWEB.pdf>

Přestože co do objemu předepsaného pojistného životního pojištění spojeného s investičním fondem držela v roce 2014 prim Kooperativa následovaná Českou pojišťovnou a Pojišťovnou České spořitelny (a v roce 2016 je situace pravděpodobně stejná, i když novější statistiky zatím nejsou dostupné), srovnání produktů těchto pojišťoven už se věnovala bakalářská práce Tomáše Dupala (2012). Z kontroly webových stránek pojišťoven je patrné, že se produkty investičního životního pojištění pojišťovny velmi často obměňují, aby se přizpůsobily situaci na trhu (snížily poplatky, zvýšily transparentnost atd.). Některé pojišťovny naopak svoje poplatky záměrně neuvádějí.

Nakonec jsem zúžila tedy výběr pojišťoven pro praktickou část na ty, které doporučuje Partners Financial Services, a.s. (dále jen Partners) jako specializovaná společnost zabývající se finančním poradenstvím. V následujících podkapitolách tedy podrobněji rozeberu produkty pojišťoven **Allianz pojišťovna, a.s.** (dále jen Allianz), **AXA Životní pojišťovna a.s.** (dále jen AXA) a **Pojišťovna Metlife** (dále jen Metlife), jež se umístili v předepsaném smluvním pojistném na 7-9. místě. Všechny tyto pojišťovny nabízejí produkty jak investičního životního pojištění, tak rizikového pojištění.

2.2.1 Investiční životní pojištění Allianz F1

A. Základní informace o produktu

Allianz F1 je investiční životní pojištění s moderní pojistnou ochranou. Jednou smlouvou na dobu určitou mohou být pojištěni 1 dospělý a až 5 dalších osob anebo 1 dítě ve věku 0-15 let a v jeho prospěch až 2 dospělí. Povinným hlavním pojištěním je pojištění pro případ smrti nebo dožití vázané na investiční složku. Je na klientovi, jestli si zvolí pojištění s povinnou investiční složkou Allianz F1 nebo pojištění bez povinné investiční složky Allianz F1 Safety, za rizikovou část pojištění zaplatí vždy stejně.

Pojištěním Allianz F1 lze pojistit následující rizika:

- *Úmrtí* – pojištění může být sjednáno pro případ smrti z jakékoliv příčiny nebo pouze pro případ smrti následkem úrazu a lze si zvolit variantu plnění a sjednat speciální řešení PRO úvěr;
- *Invalidita* – opět možnost výběru mezi variantou invalidity z důvodu nemoci i úrazu nebo pouze z důvodu úrazu; Allianz plní již od 1. stupně invalidity, v případě invalidity 4. stupně je plnění dvojnásobné, nabízí možnost kombinace výplaty peněz jednorázově a důchodem;
- *Úraz* – v případě vážných trvalých následků úrazu plnění až do 800 %, 3 varianty denní odškodného (od 1. dne, od 29. dne zpětně a na vyjmenované úrazy); výplata pojistné částky již po určení a ověření diagnózy;

- *Závažná nemoc* – plnění v případě až 36 diagnóz, mezi něž patří i civilizační onemocnění jako infarkt či mrtvice; možnost sjednání připojištění PRO ženy a PRO boj s rakovinou;
- *Hospitalizace* – z důvodu nemoci i úrazu od 1. nebo 5. dne nebo levnější varianta od 1. dne hospitalizace pouze z důvodu úrazu; až pětinasobné plnění a plnění i v případě doprovodu dítěte v nemocnici;
- *Pracovní neschopnost* – výběr ze tří variant dle výplaty denní dávky (po 14, 28 nebo 56 dnech pracovní neschopnosti); možnost zpětného plnění od 1. dne v případě závažné nemoci nebo úrazu (Životní pojištění Allianz F1, 2016).

Zaplacené běžné pojistné za hlavní pojištění (konstantní po celou dobu trvání pojištění) snížené o počáteční poplatek a poplatek z investovaného pojistného je použito k nákupu běžných podílových jednotek. Z nich se každý měsíc odečítá rizikové pojistné na úhradu pojištění pro případ smrti, které se liší dle aktuálního věku pojištěného a pojistné částky.

Pojistné za připojištění je ihned po zaplacení přímo spotřebováno na krytí sjednaného rizika (neinvestuje se do podílových jednotek) a jeho výše je konstantní (Pojistné podmínky Allianz F1, str. 4).

Partners (2016) na svém webu uvádí některé z následujících výhod produktu:

- jasná a neměnná cena od počátku do konce pojištění;
- přehledné a transparentní pojistné podmínky;
- garance nejvyššího plnění u pojištění denního odškodného a trvalých následků úrazu, kdy se vyplácí stejné nebo vyšší plnění než u TOP 5 největších pojišťoven na trhu;
- výhodnější cena pojištění díky zdravému životnímu stylu;
- možnost sjednat unikátní připojištění PRO boj s rakovinou a připojištění PRO ženy zaměřené speciálně na ženské diagnózy;

- pojištění dítěte – dětské sazby až do 25 let;
- odměna za splnění ujednaných podmínek v podobě tří druhů bonusů (věrnostní, měsíční a koncový).

B. Investiční fondy a strategie

Allianz nabízí svým klientům výběr ze tří investičních strategií – konzervativní, vyvážené a růstové. Pokud si klient z přednastavených strategií nevybere, může si sám individuálně zvolit poměr mezi fondy, do kterých chce investovat. Tabulka níže nabízí přehled fondů, které se v jednotlivých strategiích objevují, následně budou podrobněji popsány. Rizikovost investice je vyjádřena ukazatelem SRRI s hodnotami 1 (nejnižší riziko) až 7 (nejvyšší riziko).

Tab. 4 Informace o fondech Allianz F1

Název fondu	ISIN podkladového aktiva	Investiční manažer	Poplatek za správu	Rizikovost	Syntetické TER
Dluhopisový fond Jistota	x	Allianz pojišťovna, a.s.	1,10%	3	1,10 % k 30.11.2015
Dluhopisový fond Bond World	IE00B11XZB05	PIMCO Global Advisors	0,00%	4	1,40 % k 31.12.2015
Smišený fond Multi- Asset	IE00B4YYYY703	PIMCO Global Advisors	0,00%	4	2,15 % k 31.12.2015
Smišený fond Universe 13	CZ0008473535	Partners investiční společnost, a.s.	0,00%	4	1,89 % k 31.12.2015
Smišený fond Universe 10	CZ0008473527	Partners investiční společnost, a.s.	0,00%	4	1,83 % k 31.12.2015
Smišený fond Opportunity	US0846707026	Berkshire Hathaway	1,00%	5	1,00 % k 31.12.2015
Akciový fond ETF World	FR0010315770	Lyxor International Asset Management	0,45%	5	0,9 % k 31.3.2015
Akciový fond 7 Stars	CZ0008474624	Partners investiční společnost, a.s.	0,00%	6	1,90 % k 31.12.2015
Akciový fond Euroland	LU0256839274	Allianz Global Investors	0,00%	6	1,85 % k 30.09.2015
Akciový fond Emerging Markets	IE0000597124	Allianz Global Investors	0,00%	6	2,23 % k 31.12.2015
Akciový fond China	IE0004874099	Allianz Global Investors	0,00%	6	2,25 % k 30.04.2015
Akciový fond US Equity	IE0031399342	Allianz Global Investors	0,00%	6	1,81 % k 31.12.2015
Akciový fond ETF Euro	FR0007054358	Lyxor International Asset Management	0,00%	6	0,2 % k 30.4.2015

Zdroj: Upraveno podle Allianz investiční fondy: Ukazatel nákladovosti a rizikovosti a Allianz investiční produkty: Allianz F1 (2016)

Konzervativní strategie

Konzervativní strategie je určena pro opatrné investory, tomu odpovídá i poloviční podíl dluhopisových fondů ve složení portfolia.

Tab. 5 Složení portfolia, konzervativní strategie

Složení portfolia v %	
Dluhopisový fond Jistota	20 %
Dluhopisový fond Bond World	30 %
Smíšený fond Multi-Asset	30 %
Akciový fond Euroland	20 %

Zdroj: Smluvní dokumentace Allianz F1, str. 32, dostupné z

http://www.allianz.cz/file/21451/Smluvni_dokumentace_Allianz_F1_komplet_280415.pdf

Dluhopisový fond Jistota investuje do státních a korporátních dluhopisů. Svým zaměřením tedy představuje konzervativní investiční strategii s relativně nízkou mírou rizika. **Dluhopisový fond Bond World** investuje do aktiv s pevnou nebo plovoucí úrokovou sazbou, především pak do vládních dluhopisů, hypotečních zástavních listů a korporátních dluhopisů. Může také investovat do komunálních cenných papírů, dluhopisů s neinvestičním ratingem. Investičním cílem fondu je maximalizovat celkový výnos při minimalizaci rizika ve střednědobém horizontu. **Smíšený fond Multi-Asset** komplexně řeší alokaci aktiv. V portfoliu fondu mohou být státní i firemní dluhopisy, akcie a investice do komodit. Hodnota smíšeného fondu je citlivá na změny tržních úrokových sazeb, na změny cen dluhopisů a akcií i cen komodit. **Akciový fond Euroland** investuje na evropských akciových trzích a zaměřuje se na investování do takových cenných papírů, které mají růstový potenciál, který není plně zohledněn v ceně (Allianz investiční produkty, 2016, str. 3,6,10,11).

Vyvážená strategie

Vyvážená strategie je určena pro odvážnější investory a poloviční podíl v ní zaujímají smíšené fondy.

Tab. 6 Složení portfolia, vyvážená strategie

Složení portfolia v %	
Dluhopisový fond Jistota	10 %
Dluhopisový fond Bond World	10 %
Smíšený fond Multi-Asset	10 %
Akciový fond 7 Stars	10 %
Akciový fond Euroland	10 %
Smíšený fond Universe 10	40 %
Akciový fond US Equity	10 %

Zdroj: Smluvní dokumentace Allianz F1, str. 32, dostupné z

http://www.allianz.cz/file/21451/Smluvni_dokumentace_Allianz_F1_komplet_280415.pdf

Akciový fond 7 Stars investuje minimálně 50 % svých aktiv do akciových trhů USA, Velké Británie, Švýcarska, Švédska, Austrálie, Nového Zélandu a Kanady. Mimo tyto hlavní trhy lze omezeně alokovat na ostatní akciové trhy. **Smíšený fond Universe 10** je široce diverzifikován mezi různé regiony i odvětví světové ekonomiky. V akciové části portfolia převládají fondy zaměřené na akcie vyspělých trhů a střední Evropy. V dluhopisové složce mohou být výrazně obsaženy fondy high-yield dluhopisů a konzervativní složka portfolia je převážně tvořena korunovými dluhopisy nebo dluhopisovými fondy, případně nástroji peněžního trhu. **Akciový fond US Equity** investuje do akcií amerických společností se sídlem v USA, případně do společností s významnými podnikatelskými aktivitami na trhu USA. Fond nabízí potenciál nadprůměrného zhodnocení v dlouhodobém horizontu, ovšem při vyšší míře rizika spojeného s investicí do akcií (Allianz investiční produkty, 2016, str. 7,13,15).

Růstová strategie

Růstová strategie je určena investorům, kteří rádi riskují a tak v portfoliu převažují akciové fondy.

Tab. 7 Složení portfolia, růstová strategie

Složení portfolia v %	
Smíšený fond Universe 13	30 %
Akciový fond 7 Stars	20 %
Akciový fond Euroland	10 %
Akciový fond Emerging Markets	10 %
Akciový fond China	10 %
Smíšený fond Opportunity	10 %
Akciový fond US Equity	10 %

Zdroj: Smluvní dokumentace Allianz F1, str. 32, dostupné z

http://www.allianz.cz/file/21451/Smluvni_dokumentace_Allianz_F1_komplet_280415.pdf

Smíšený fond Universe 13 je široce diverzifikován mezi různé regiony i odvětví světové ekonomiky. Portfolio obsahuje všechny základní třídy aktiv a plně tak pokrývá potřeby dlouhodobého dynamického investora s malou averzí k investičnímu riziku. V akciové části portfolia převládají fondy zaměřené na akcie vyspělých trhů a střední Evropy. V dluhopisové složce mohou být výrazně obsaženy fondy high-yield dluhopisů, které jsou sice kolísavější než dluhopisy státní, nabízejí však zpravidla vyšší zhodnocení. **Akciový fond Emerging Markets** je zaměřen na investování do akcií společností se sídlem nebo oblastí působnosti v rozvíjejících se trzích, kterými jsou například Brazílie, Indie, Čína, Rusko, Korea, Taiwan, Mexiko a další. Fond nabízí potenciál nadprůměrného zhodnocení v dlouhodobém horizontu, ovšem při vyšší míře rizika spojeného s investicí do akcií. **Akciový fond China** se zaměřuje na investování do akcií společností se sídlem v Číně, případně do společností s významnými podnikatelskými aktivitami na čínském trhu. Fond nabízí potenciál nadprůměrného zhodnocení v dlouhodobém horizontu, ovšem při vyšší míře rizika spojeného s investicí do akcií. **Smíšený fond Opportunity** nabízí potenciál nadprůměrného zhodnocení v dlouhodobém horizontu, ovšem při vyšší míře rizika. Rizikové investiční nástroje jako akcie a ostatní cenné papíry s proměnlivým výnosem mohou představovat až 100 % podkladových aktiv. Sektorové ani geografické omezení není stanoveno (Allianz investiční produkty, 2016, str. 8, 9, 12 a 14).

C. Výpočet modelového příkladu Allianz

Nyní se provedou výpočty pro rizikovou a investiční část pojištění. Budou uvedeny ceny za jednotlivá rizika, nákladovost a ziskovost daného produktu.

Pojištění rizik

V tabulce jsou uvedeny měsíční poplatky za nastavené pojistné částky. Jak už jsem zmínila výše, v případě pojištění Allianz F1 je investiční složka volitelná, takže stejné ceny za rizika by klient zaplatil i při sjednání čistě rizikového pojištění.

Tab. 8 Pojistné částky a jejich cena u pojištění Allianz F1

Riziko	Pojistná částka	Měsíční poplatek
Smrt	800 000 Kč	210 Kč
Invalidita	500 000 Kč	88 Kč
Trvalé následky úrazu	800 000 Kč	112 Kč

Zdroj: Interní materiály Partners Financial Services, a.s.

Po sečtení částek v tabulce vychází měsíční poplatek za pojištění **410 Kč, tj. 4920 Kč ročně**. Za 32 let trvání pojištění klient zaplatí celkem **157 440 Kč**. Nutno podotknout, že všechny pojistné částky jsou konstantní, invalidita zahrnuje 3. a 4. stupeň a u trvalých následků úrazu je nastaveno plnění od 0,1 %.

Investiční složka pojištění

Do investiční složky bude vloženo 500 Kč. Peníze budou zhodnocovány růstovou strategií a předpokládá se průměrné roční zhodnocení 6 %.

Hodnota investice po 32 letech bude vypočítána pomocí vzorce pro budoucí hodnotu anuity. Při splátce 500 Kč měsíčně a 6% zhodnocení bude hodnota investice **562 904 Kč**.

Podle ukazatele TANK dosahuje nákladovost produktu Allianz F1 na horizontu 30 let 25,80 %. Tento ukazatel nám říká, že z hodnoty investice zaplatí klient na poplatcích pojišťovně 25,80 %. Abychom tedy určili výnos z investiční části pojištění, musíme

od budoucí hodnoty investice 562 904 Kč odečíst 25,80 % z této částky, tj. 145 229 Kč a získáme výnos před zdaněním **417 675 Kč**.

Tab. 9 Výnos před zdaněním u pojištění Allianz F1

Hodnota investice	Poplatky celkem	Výnos před zdaněním
562 904 Kč	145 229 Kč	417 675 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Za předpokladu, že i době výběru výnosu z investičního životního pojištění bude platit stejná právní úprava, bude nutné z rozdílu výnosu před zdaněním a celkovým zaplaceným pojistným do investiční složky pojištění uhradit 15% srážkovou daň. Tedy v tomto případě 15 % z částky 68 235 Kč, tj. **10 235 Kč**.

Tab. 10 Zisk z IŽP Allianz F1

Výnos před zdaněním	Celkové zaplacené pojistné	Daňová úleva	Zisk před zdaněním	Srážková daň	Zisk po zdanění
417 675 Kč	349 440 Kč	28 800 Kč	97 035 Kč	10 235 Kč	86 800 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkové zaplacené pojistné je součet pojistného za rizikovou a investiční složku (tedy 910 Kč měsíčně) a za celou dobu trvání pojištění činí **349 440 Kč**. Toto pojistné odečtu od výnosu před zdaněním, připočtu daňovou úlevu a získám zisk před zdaněním, ze kterého se pak ještě musí odečíst srážková daň.

Klientka z produktu Allianz F1 získá po 32 letech o 86 800 Kč více, než do něj v podobě pojistného vložila.

2.2.2 Investiční životní pojištění AXA Kumulativ Max

A. Základní informace o produktu

Toto investiční životní pojištění lze sjednat zase přes Partners jako MAX nebo přímo přes Axu, pak se jmenuje Kumulativ Max, přičemž oba produkty se liší jen nepatrně.

Kumulativ MAX kombinuje pojištění a investování se středně až dlouhodobým investičním horizontem. Přidanou hodnotou produktu je unikátní systém bonusů. Hlavním pojištěním je pojištění pro případ smrti nebo dožití a k němu lze sjednat až 30 volitelných připojištění pro případ různých následků nemoci nebo úrazu.

Mezi výhody produktu patří dle AXA (2016):

- Zajištění financí do budoucnosti;
- Široké portfolio pojistné ochrany;
- Věrnostní bonus od 4. roku pojištění;
- Příležitost investování do široce diversifikovaných a vyvážených fondů;
- Moderní nástroje aktivní ochrany investice.

B. Investiční fondy a strategie

Investiční životní pojištění Kumulativ MAX nabízí 4 investiční strategie, které při dlouhodobém charakteru investování nabízejí potenciál atraktivního zhodnocení. Portfolia jsou široce diverzifikovaná, svým složením určeny pro všechny typy investorů od konzervativních po dynamické (AXA, 2016).

AXA Conservative Opportunities

Fond je určen spíše konzervativnějším investorům, kteří preferují nižší míru investičního rizika (SRRI 3 u tohoto fondu), a tomu odpovídající potenciál dosažení dlouhodobého zhodnocení. Těžiště portfolia tvoří zejména dluhopisy střední a východní Evropy včetně krátkodobých cenných papírů a nástrojů peněžního trhu. Portfolio je dále doplněno široce diversifikovaným mixem investičních příležitostí s vyšším výnosově rizikovým profilem. Tato složka nepřesáhne 15% portfolia a tvoří ji zejména dluhopisy typu high yield s krátkou durací, komodity a vybrané akcie. Total Expense Ratio k 31. 12. 2015 je u tohoto fondu 1,53 %.

AXA Balanced Solutions

Fond je určen středně konzervativním klientům. Portfolio je rovnoměrně diversifikováno mezi akcie a dluhopisy. Dluhopisová složka portfolia je tvořena zejména dluhopisy regionu střední a východní Evropy, doplněk mohou tvořit dluhopisy typu high yield či dluhopisy rozvíjejících se trhů. Protipól pak tvoří akcie firem z celého světa s velkou váhou společností střední a východní Evropy doplněné akciemi nejružnějších sektorů. TER k 31. 12. 2015 u tohoto fondu je 2,3 %.

AXA Dynamic Trend

Fond je určen dynamickým investorům. Převážnou část dynamického portfolia (cca 60 %) tvoří akcie firem regionu střední a východní Evropy spolu s akciemi významných firem společností z celého světa. Část portfolia je tvořena akciemi firem působících na rozvíjejících se trzích, akciemi sektoru realit a stavebních firem, apod. TER tohoto fondu je 3,54 %.

AXA Dynamic Growth

Fond je určen velmi dynamickým a zkušeným klientům. Převážnou část portfolia (cca 60 %) tvoří akcie firem regionu střední a východní Evropy spolu s akciemi rozvíjejících se trhů. Dále portfolio obsahuje významný podíl akcií firem realitního sektoru, včetně stavebních firem a akcií světových firem (AXA, 2016). Hodnota TER k 31.12.2015 dosahovala 3,52 %.

C. Výpočet modelového příkladu AXA Kumulativ MAX

Nejprve budou uvedeny ceny za jednotlivá rizika, provedou se výpočty pro rizikovou a posléze i pro investiční část pojištění.

Pojištění rizik

Tab. 11 Pojistné částky a jejich cena u IŽP Kumulativ Max

Riziko	Pojistná částka	Měsíční poplatek
Smrt	800 000 Kč	140 Kč
Invalidita - 2.3 a 4. st.	500 000 Kč	59 Kč
Trvalé následky úrazu	800 000 Kč	124 Kč

Zdroj: Interní materiály AXA pojišťovny

Po sečtení měsíčních poplatků za rizika smrti, invalidity 2.3 a 4. stupně a trvalých následků úrazu s progresí od 1 % vychází měsíční pojistné celkem na **323 Kč, tj. 3876 Kč ročně**. Za celou dobu trvání pojištění zaplatí klient za rizika **124 032 Kč**.

Investiční složka pojištění

Do investiční složky bude vkládáno každý měsíc 500 Kč a peníze budou zhodnocovány investiční strategií AXA Dynamic Growth, která byla prodejcem pojištění doporučena, protože dosahuje nejvyššího potenciálního výnosu až 7 %. My však pro srovnání s ostatními produkty budeme počítat s průměrným zhodnocením 6 %.

Hodnota investice po 32 letech při tomto zhodnocení a pravidelné investici 500 Kč měsíčně, byla vypočítána pomocí vzorce pro budoucí hodnotu annuity ve výši **562 904 Kč**.

Nákladovost produktu AXA MAX dosahuje na horizontu 30 let podle ukazatele TANK 29,9 %. Tento ukazatel nám říká, že z hodnoty investice 562 904 Kč zaplatí klientka 29,9 % na poplatcích, tj. **168 308 Kč**.

Tab. 12 Výnos před zdaněním u pojištění AXA MAX

Hodnota investice	Poplatky celkem	Výnos před zdaněním
562 904 Kč	168 308 Kč	394 596 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Po odečtení poplatků od hodnoty investice získáme výnos před zdaněním ve výši **394 596 Kč**. Částka vypočítaná jako rozdíl mezi tímto výnosem a celkovým zaplaceným pojistným AXA pojišťovně za rizikovou i investiční část podléhá srážkové dani. Daň tedy bude vyčíslena jako 15 % z (394 596 Kč – 823*12*32), tj. **11 785 Kč**.

Výhodou investičního životního pojištění je možnost odpočtu částky posílané do investiční složky pojištění od základu daně. V našem případě je tato částka 6000 Kč za rok a 192 000 Kč za celou dobu trvání pojištění. Daňová úleva bude činit **28 800 Kč**.

Tab. 13 Zisk z IŽP AXA MAX

Výnos před zdaněním	Celkové zaplacené pojistné	Daňová úleva	Zisk před zdaněním	Srážková daň	Zisk po zdanění
394 596 Kč	316 032 Kč	28 800 Kč	107 364 Kč	11 785 Kč	95 579 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky výše vyplývá, že **klientka po 32 letech z investičního životního pojištění získá o 95 579 Kč více, než zaplatila na pojistném.**

2.2.3 Investiční životní pojištění Fair Life od Metlife

A. Základní informace o produktu

Fair Life je investiční životní pojištění určené pro všechny, kteří kladou důraz na pojistnou ochranu. Jedná se o flexibilní produkt, který se přizpůsobí potřebám a nárokům klienta za částku již od 500 Kč měsíčně. Pojistit lze dospělého ve věku 16-65 let a k němu až 5 dětí do 15 let věku na pojistnou dobu minimálně 10 let.

V rámci programu Metlife Fair jsou pojištěným dospělým klientům poskytovány slevy za nekuřáctví, nemanuální zaměstnání a za to, že pravidelně chodí na preventivní prohlídky. Klienti jsou také odměňováni za věrnost (vrácením administrativních poplatků) a za bezeškodní průběh u některých úrazových připojištění.

K základnímu pojištění smrti a dožití si lze sjednat ještě širokou škálu volitelných připojištění invalidity, závažných onemocnění, hospitalizace, smrti úrazem, při dopravní

nehodě, atd. U připojištění trvalých následků úrazu nabízí Metlife jako jediná pojišťovna na trhu progresi až 850 % a plnění již od 0,5 % tělesného poškození.

Mezi hlavní výhody tohoto produktu patří:

- Pojištění smrti s minimálními výlukami;
- Vysoká pojistná ochrana díky široké škále volitelných připojištění;
- Možnost vkládat mimořádné pojistné a kdykoliv z něj provádět částečné výběry bez stornopoplatku;
- Možnost příspěvku zaměstnavatele;
- Možnost uplatnit si daňové výhody (Metlife, 2016).

B. Investiční fondy a strategie

Aktuální nabídka a popis investičních strategií pro pojištění Fair Life je podle webových stránek pojišťovny Metlife (2016) následující:

- *Agresivní multibrand* – až 100 % podkladových aktiv mohou představovat investiční nástroje s vysokou mírou rizika, ale také mohou být zastoupeny méně rizikové dluhopisy a nástroje peněžního trhu. Sektorové ani geografické omezení není stanoveno.
- *Akcie evropské* - podkladová aktiva jsou představována zejména akciami a ostatními cennými papíry s proměnlivým výnosem, ale část aktiv může být investována i do investičních nástrojů peněžního trhu. Sektorové omezení není stanoveno.
- *Akcie nerostné bohatství* – podkladová aktiva jsou představována zejména akciami a ostatními cennými papíry s proměnlivým výnosem, jež je odvozen od vývoje cen akcií společností zabývajících se distribucí, těžbou, financováním a obchodem s kovy, nerostným bohatstvím, energetickými zdroji apod. Geografické omezení není stanoveno.

- *Akcie střeoevropské* - investice jsou geograficky zaměřeny na společnosti obchodované na oficiálních veřejných trzích cenných papírů střední a východní Evropy s převládajícím zaměřením na Českou republiku. Sektorové omezení není stanoveno. Investiční riziko této strategie je vysoké.
- *Akcie světové – World Index* – strategie s vysokým investičním rizikem a bez sektorového či geografického omezení. Podkladovými aktivy jsou akcie případně ostatní investiční nástroje zaměřené na dosažení výnosu odpovídajícímu výkonnosti indexu světových akciových trhů (zejména MSCI World, apod.).
- *Akcie světové* - další strategie s vysokým investičním rizikem a bez sektorového omezení. Podkladovými aktivy jsou akcie případně ostatní investiční nástroje, jejichž výnos je odvozen od vývoje na celosvětově rozložených akciových trzích.
- *Dluhopisy rozvíjejících se trhů* – „podkladová aktiva jsou představována přímo či formou cenných papírů kolektivního investování zejména dluhopisy a ostatními cennými papíry s pevným výnosem, případně i dalšími investičními nástroji z těchto cenných papírů odvozenými vydávanými vládami, institucemi a společnostmi se sídlem v zemích rozvíjejících se trhů nebo nástroji se srovnatelným investičním rizikem“ (Metlife, 2016).
- *Dluhopisy* – méně riziková strategie, podkladovými aktivy jsou zejména dluhopisy a ostatní investiční nástroje se srovnatelným rizikovým profilem (např. dluhopisové fondy). Geografické ani sektorové omezení investic není stanoveno.
- *Dynamická strategie Amerika* – „podkladová aktiva jsou představována převážně investičními nástroji s obecně vysokou mírou rizika, jako jsou akcie převážně amerických společností, v kombinaci s celosvětovými akciemi. Akcie představují většinovou část podkladových aktiv. Zbytek portfolia mohou tvořit investiční nástroje s obecně nízkou nebo střední mírou rizika (např. vklady u bank a ostatní nástroje peněžního trhu, dluhopisy emitované v evropských i jiných zemích). Podle aktuálního vývoje jednotlivých fondů mohou být investice v rámci aktivního řízení portfolia přesouvány také do alternativních fondů (využívajících investování do akcií emitentů celého světa, včetně rozvíjejících se trhů)“ (Metlife, 2016).

- *Dynamická strategie – Asie* – strategie s vysokou mírou investičního rizika, podkladovými aktivy jsou převážně akcie společností na asijských trzích, např. v Číně, Indii, Japonsku a v zemích jihovýchodní Asie, v kombinaci s celosvětovými akciemi a zbytek portfolia mohou tvořit investiční nástroje obecně s nižší mírou rizika. Investice mohou být v rámci aktivního řízení portfolia přesouvány také do alternativních fondů.
- *Dynamická strategie – Svět* - podkladová aktiva jsou představována převážně akciemi a investičními nástroji s vysokou mírou rizika, jako jsou akcie společností celého světa (akcie společností zabývajících se těžbou, zpracováním a prodejem zlata, nově se rozvíjejících zemí celého světa, akciové indexy vyspělých trhů po celém světě).
- *Dynamický+/Dynamická+* - až 70 % podkladových aktiv mohou představovat investiční nástroje s vysokou mírou rizika, zbytek tvoří méně rizikové nástroje. Sektorové ani geografické omezení není stanoveno.
- *Futurum 2030* – „podkladová aktiva jsou představována investičními nástroji peněžního trhu, dluhopisy a akciemi. Investiční strategie fondu je rebalancovaná a váhy jednotlivých tříd aktiv jsou upravené podle zkracujícího se investičního horizontu do roku 2030. Portfolio je diverzifikované a zohledňuje měnící se investiční horizont za současného zachování potenciálu zhodnocení, které poskytují dluhopisové i akciové trhy. Alokace do akciových investic se s přibližováním roku 2030 snižuje a je přesouvána do dluhopisové a peněžní složky. Po roce 2030 je strategická alokace neměnná“ (Metlife, 2016).
- *Futurum 2040* – „podkladová aktiva jsou představována investičními nástroji peněžního trhu, dluhopisy a akciemi. Investiční strategie fondu je rebalancovaná a váhy jednotlivých tříd aktiv jsou upravené podle zkracujícího se investičního horizontu do roku 2040. Portfolio je diverzifikované a zohledňuje měnící se investiční horizont za současného zachování potenciálu zhodnocení, které poskytují dluhopisové i akciové trhy. Alokace do akciových investic se s přibližováním roku 2040 snižuje a je přesouvána do dluhopisové a peněžní složky. Po roce 2040 je strategická alokace neměnná“ (Metlife, 2016).

- *Garance s VÚM* – podkladovými aktivy jsou nástroje peněžního trhu, dluhové cenné papíry a další méně rizikové nástroje. Investiční riziko nese pojišťovna. Minimální růst ceny podílové jednotky je dán vyhlášenou úrokovou mírou, která je k 1.4.2016 1,1 %.
- *Kombinovaný+/Kombinovaná+* - investiční strategie s vyšším středním rizikem. Vysoce rizikové investiční nástroje mohou představovat maximálně 40 % podkladových aktiv. Sektorové ani geografické omezení není stanoveno.
- *Konzervativní +* - strategie s nižším středním rizikem, podkladovými aktivy jsou nástroje peněžního trhu, dluhopisy a ostatní cenné papíry s pevným výnosem. Vysoce rizikové investiční nástroje mohou představovat max. 10 % podkladových aktiv.
- *Mezinárodní* – strategii tvoří z 50 % akcie a ostatní cenné papíry s proměnlivým výnosem, ze 30 % dluhopisy a ostatní cenné papíry s pevným výnosem a z 20 % nástroje peněžního trhu, přičemž investiční riziko je obecně považováno za vysoké.
- *Nemovitosti* – „podkladová aktiva jsou představována, přímo či formou cenných papírů fondů kolektivního investování, zejména nemovitostními fondy a dalšími investičními nástroji, jejichž výnos je odvozen od vývoje realitních trhů. Geografické ani sektorové omezení investic v rámci realitních trhů není stanoveno. Za účelem efektivní správy portfolia může být část aktiv investována i do investičních nástrojů peněžního trhu. Investiční riziko investiční strategie lze obecně charakterizovat jako vyšší střední až vysoké.“ (Metlife, 2016)
- *Peněžní trh* – strategie s nízkým investičním rizikem bez geografického omezení. Podkladovými aktivy jsou zejména bankovní vklady a další nástroje peněžního trhu.
- *Státní dluhopisy* – strategie s nižším středním rizikem bez sektorového omezení. Alespoň 50 % podkladových aktiv tvoří dluhopisy vlád střední a východní Evropy s převládajícím zaměřením na Českou republiku.

- *Strategický/Strategická* – vysoce riziková investiční strategie bez sektorového a geografického zaměření. 55 % podkladových aktiv tvoří akcie a ostatní cenné papíry s proměnlivým výnosem, 40 % tvoří dluhopisy a ostatní cenné papíry s pevným výnosem, zbytek tvoří nástroje peněžního trhu.
- *Vyvážený/Vyvážená* – „referenční skladba vyvážené investiční strategie je následující: 75 % dluhopisy a ostatní cenné papíry s pevným výnosem, 20 % akcie a ostatní cenné papíry s proměnlivým výnosem, 5 % bankovní vklady, případně i další investiční nástroje peněžního trhu nebo nástroje se srovnatelným rizikovým profilem (např. fondy peněžního trhu). Sektorové ani geografické omezení není stanoveno. Investiční riziko této investiční strategie lze obecně charakterizovat jako vyšší střední.“ (Metlife, 2016)

Přesné složení jednotlivých investičních strategií uvádí pojišťovna Metlife ve speciálním dokumentu zveřejněném na jejich webových stránkách. Nákladovost všech strategií pojišťovny vyjádřená ukazatelem TER a poplatky za správu aktiv jsou uvedeny v přílohách.

C. Výpočet modelového příkladu Fair Life

Nyní stejně jako u předchozích dvou investičních životních pojištění bude vyčíslena cena za jednotlivá rizika a bude také spočítána nákladovost a ziskovost investiční složky pojištění.

Pojištění rizik

V rámci IŽP Fair Life se bylo možné pojistit na všechna požadovaná rizika. Navíc byla klientce poskytnuta sleva 20 % z pojistného u připojištění trvalých následků úrazu od 0,5 % a invalidity 2. a 3. stupně. Ceny po slevě uvádí tabulka 14.

Tab. 14 Rizikové pojistné u IŽP Fair Life

Riziko	Pojistná částka	Měsíční poplatek
Smrt	800 000 Kč	304 Kč
Invalidita	500 000 Kč	133 Kč
Trvalé následky úrazu	800 000 Kč	109 Kč

Zdroj: Interní materiály Pojišťovny Metlife

Z tabulky je patrné, že měsíční pojistné za rizika činí **546 Kč**. Ročně by tedy klientka zaplatila **6552 Kč** a celkové náklady rizikové složky za 32 let trvání pojištění budou činit **209 664 Kč**.

Investiční složka pojištění

Klientka bude vkládat do investiční složky 500 Kč měsíčně a u Fair Life si zvolila investiční strategii Akcie světové World Index. Budeme také pracovat s průměrným zhodnocením 6 %.

Hodnota investice po 32 letech trvání pojištění při tomto zhodnocení a pravidelné investici 500 Kč měsíčně tak stejně jako u předchozích dvou pojištění činí **562 904 Kč**.

Nákladovost produktu Fair Life dosahuje na horizontu 30 let podle ukazatele TANK 25,80 %. Z hodnoty investice 562 904 Kč si tedy pojišťovna ponechá 25,80 % na poplatcích a výnos z investice bude činit **417 675 Kč**.

Tab. 15 Výnos před zdaněním u pojištění Fair Life

Hodnota investice	Poplatky celkem	Výnos před zdaněním
562 904 Kč	145 229 Kč	417 675 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výnosů před zdaněním je potřeba pro vyčíslení zisku odečíst zaplacené pojistné. V tomto případě je to 546 Kč měsíčně za rizikovou složku a 500 Kč za investiční složku. Celkové zaplacené pojistné tedy činí ročně 12 552 Kč a za 32 let je to **401 664 Kč**.

Daňovou úlevu můžeme uplatit ve výši 28 800 Kč. Zisk před zdaněním činí 44 811 Kč a po odečtení 15 % srážkové daně je čistý zisk **42 409 Kč**.

Tab. 16 Zisk z IŽP Fair Life

Výnos před zdaněním	Celkové zaplacené pojistné	Daňová úleva	Zisk před zdaněním	Srážková daň	Zisk po zdanění
417 675 Kč	401 664 Kč	28 800 Kč	44 811 Kč	2 402 Kč	42 409 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Klientka na pojištění Fair Life po 32 let trvání investice vydělala jen o 42 409 Kč více, než do něj v podobě pojistného vložila.

2.3 Rizikové životní pojištění a kolektivní investování

V této části práce budou u vybraných pojišťoven posouzeny alternativní možnosti investování a zajištění rizik než přes investiční životní pojištění.

2.3.1 Rizikové životní pojištění

Pokud chceme porovnávat investiční životní pojištění s rizikovým pojištěním a možností individuálně investovat do fondů, mělo by mít rizikové životní pojištění přesně stejné parametry jako to investiční. Z toho důvodu se jeví jako nejvhodnější produkty, kde je investiční složka volitelná a za krytí rizik se platí stále stejně.

Rizikové životní pojištění od Allianz

Takovým produktem je právě pojištění Allianz F1 poskytované společností Partners, kterým lze zajistit požadovaná rizika za 410 Kč měsíčně (viz. Tabulka 8). Abych si tuto skutečnost ověřila, zašla jsem přímo na pobočku Allianz a nechala si nacenit ještě jejich rizikové životní pojištění Rytmus Risk na stejné pojistné částky a výsledná suma se lišila jen v řádu korun. Měsíční poplatek za pojištění smrti, invalidity a TNÚ od 0,1 %

byl **429 Kč**, počítejme tedy raději s touto vyšší částkou. Ročně za rizikové životní pojištění Allianz pak zaplatíme 5 148 Kč a za 32 let to bude celkem **164 736 Kč**.

Tab. 17 Rizikové pojištění Rytmus Risk od Allianz

Riziko	Pojistná částka	Měsíční poplatek
Smrt	800 000 Kč	217 Kč
Invalidita – 3. a 4. stupeň	500 000 Kč	93 Kč
Trvalé následky úrazu	800 000 Kč	119 Kč

Zdroj: Interní materiály Allianz pojišťovny

Rizikové životní pojištění od Axy

Partners nabízí rizikové životní pojištění Symfonie, pojišťovna AXA obdobu tohoto produktu nazývá rizikové pojištění Active Life. Při kalkulaci tohoto pojištění přímo na pobočce Axy jsme dospěli k výši pojistného **542 Kč** měsíčně za rizika smrti, invalidity 2. a 3. stupně a připojištění trvalých následků úrazu s plněním od 1 % tělesného poškození.

Tab. 18 Rizikové životní pojištění Axa Active Life

Riziko	Pojistná částka	Měsíční poplatek
Smrt	800 000 Kč	346,7 Kč
Invalidita – 2. a 3. stupeň	500 000 Kč	130 Kč
Trvalé následky úrazu	800 000 Kč	65,3 Kč

Zdroj: Interní materiály AXA pojišťovny, a.s.

Náklady na jeden rok při sjednání tohoto pojištění vyjdou na 6054 Kč, tj. na celou dobu 32 let trvání pojištění **208 128 Kč**.

Rizikové životní pojištění od Metlife

Pojišťovna Metlife nabízí rizikové životní pojištění Trend and Life. Jedná se pojištění smrti s širokou škálou připojištění úrazu nebo nemoci bez jakékoliv spořicí či investiční složky. I u tohoto pojištění mohou klienti dostat slevu za méně riziková zaměstnání, nekuřáctví a pravidelné návštěvy lékaře.

Kalkulaci pojistného za rizika podle modelové situace uvádí tabulka č. 19. Měsíční poplatek za pojištění činí **545 Kč**. Cena pojištění za rok je 6 540 Kč a za celou dobu trvání pojištění tedy **209 280 Kč**.

Tab. 19 Rizikové životní pojištění Trend & Life

Riziko	Pojistná částka	Měsíční poplatek
Smrt	800 000 Kč	224 Kč
Invalidita – 2. a 3. stupeň	500 000 Kč	185 Kč
Trvalé následky úrazu	800 000 Kč	136 Kč

Zdroj: Interní materiály Pojišťovny Metlife

Komparace výsledků

Všechna výše uvedená pojištění splnila požadavky na pojistné částky ze zadání modelového příkladu. U trvalých následků úrazu bylo nastaveno plnění na co nejvyšší možné procento tělesného poškození (u pojištění Rytmus Risk 0,1 %, u Active Life od 1 % a u Metlife 0,5 %). Rozdíl mezi pojistkami nastal také v nastavení stupně invalidity. Zde se odlišovala Allianz, kde na konstantní pojistnou částku šla pojistit jen invalidita 3. a 4. stupně; u zbývajících dvou pojišťoven byla částka vyčíslena shodně za invaliditu 2. a 3. stupně. Nicméně i kdyby byla všude pojištěna jen invalidita 3. stupně, nelze pojištění srovnávat mezi sebou bez důkladného prostudování pojistných podmínek a výluk z pojištění.

Komparace pro účely této diplomové práce bude však zohledňovat především cenu pojištění a z tohoto pohledu se jeví jako nejvhodnější produkt rizikové pojištění **Rytmus Risk** od Allianz pojišťovny.

Tab. 20 Srovnání nákladů rizikových pojištění

Název pojištění	Celkové náklady pojištění
Rytmus Risk	164 736 Kč
Active Life	208 128 Kč
Trend & Life	209 280 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

2.3.2 Kolektivní investování

V této části práce bude opět porovnána nákladovost a výnosnost fondů, ve kterých se peníze zhodnocovaly v rámci investičního životního pojištění, tentokrát však uvažujeme, že do těchto fondů investujeme přímo prostřednictvím kolektivního investování.

Investování přes Allianz

Allianz pojišťovna prozatím nenabízí možnost investování do fondů jinak než prostřednictvím investičního životního pojištění. Nicméně na pobočce mi bylo řečeno, že od září letošního roku chce svou činnost o tuto službu rozšířit a nabízet i jiné možnosti investování včetně programů pravidelného investování.

V investičním životním pojištění se prostředky zhodnocovaly prostřednictvím růstové strategie, v níž byly obsaženy převážně akciové fondy, a proto se počítalo se zhodnocením 6 %. V rámci produktu F1 ovšem není nutné volit jednu z předdefinovaných strategií a lze si libovolně vybírat mezi fondy vyjmenovanými v tabulce 4.

Pro účely této práce vycházejme ze zjednodušené situace, že by investor vložil 100 % prostředků do **akciového fondu ETF World**, který vychází především z akcií obsažených v indexu MSCI World. Tento fond nabízí za cenu vyššího rizika také potenciál nadprůměrného zhodnocení v dlouhodobém horizontu, kterým 32 let bezesporu je. Server **TANK** uvádí při pravidelné investici 500 Kč po dobu 32 let nákladovost u tohoto fondu **35,48 %**.

Hodnota investice bude opět určena pomocí vzorce pro výpočet budoucí hodnoty anuity. Při pravidelné úložce 500 Kč a zhodnocení 6 % tak po 32 letech získáme 562 904 Kč. Od této částky musíme odečíst poplatky ve výši 35,48 % z hodnoty investice, tj. 199 718 Kč a získáme výnos **363 186 Kč**.

Tab. 21 Výnos z investice do ETF World

Hodnota investice	Poplatky celkem	Výnos z investice
562 904 Kč	199 718 Kč	363 186 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Výnosy z kolektivního investování nepodléhají dani z příjmu, pokud nedojde ke zpětnému prodeji podílových listů dříve než po třech letech od jejich koupě. Zároveň se však na investice do podílových fondů nevztahuje daňová úleva, jako tomu bylo u IŽP. Pro vyčíslení zisku tak pouze odečteme od výnosu celkovou částku, kterou jsme do produktu vložili ve formě pravidelných úložek, tj. 192 000 Kč (500 Kč x 12 měsíců x 32 let).

Tab. 22 Zisk z investice do ETF World

Výnos z investice	Zaplacené úložky	Zisk z investice
363 186 Kč	192 000 Kč	171 186 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky 22 vyplývá, že **klientka dosáhne zisku z investice ve výši 171 186 Kč.**

Investování přes Axu

V rámci investičního životního pojištění Kumulativ Max byly peníze zhodnocovány prostřednictvím fondu Dynamic Growth, do kterého ovšem nelze investovat přímo.

Jako alternativa pro přímé investice by se nabízel **AXA CEE Akciový fond**, který se zaměřuje také na střední a východní Evropu. U tohoto fondu bohužel není známa nákladovost v podobě ukazatele TANK, nicméně v nejvyšší míře je fond obsažen v dynamickém profilu programu pravidelného investování **Generace X**, který AXA skrze Partners nabízí (viz tabulka 23). Výhodou tohoto programu je jednoduché sjednání a administrativa, výběr ze 4 investičních profilů, diversifikace portfolia až do 6 fondů a profesionální správa. Minimální investice do tohoto programu je již od 500 Kč měsíčně po minimální dobu 5 let, a tak tento program bude vyhovovat i naší modelové situaci.

Tab. 23 Zastoupení podílových fondů AXA v investičních profilech Generace X

Fond	Konzervativní profil	Vyvážený profil	Dynamický profil	Progresivní profil
AXA CZK Konto	50 %	20 %		
AXA CEE Dluhopisový	35 %	20 %		
AXA CEE Akciový fond		20 %	25 %	
AXA Realitní fond			15 %	5 %
AXA Selection Global Equity		15 %	30 %	55 %
AXA Selection Emerging Equity		5 %	15 %	15 %
AXA Selection Opportunities	15 %	20 %	15 %	
AXA Small Cap Portfolio				25 %

Zdroj: Upraveno dle AXA Investice, 2016; <https://www.axa.cz/produkty/investovani/programy-pravidelneho-investovani/generace-x/obsah/portfolio-fondu/>

Hodnota investice bude určena stejným způsobem jako u investiční složky pojištění AXA Kumulativ MAX. Pomocí vzorce pro výpočet budoucí hodnoty anuity zjistíme hodnotu investice při zhodnocení 6 % a pravidelném investování 500 Kč po dobu 32 let ve výši **562 904 Kč**.

Podle ukazatele **TANK** dosahuje nákladovost produktu Generace X na 30letém horizontu **22,80 %**, za poplatky tedy klientka zaplatí 22,8 % z 562 904 Kč, tj. **128 342 Kč**. Po odečtení poplatků od hodnoty investice získáme výnos z investice ve výši **434 562 Kč**.

Tab. 24 Výnos z investice do Generace X

Hodnota investice	Poplatky celkem	Výnos z investice
562 904 Kč	128 342 Kč	434 562 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Daňové úlevy si u této investice nemůžeme uplatnit a neuvažujeme ani zdanění výnosu, jak už bylo zmíněno výše. Zisk z investice tedy určíme pouze tak, že od výnosu z investice odečteme zaplacené úložky 192 000 Kč.

Tab. 25 Zisk z investice do Generace X

Výnos z investice	Zaplacené úložky	Zisk z investice
434 562 Kč	192 000 Kč	242 562 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Klienta pomocí programu pravidelného investování získá o 242 562 Kč více, než do něho vložila.

Investování přes Metlife

V rámci investičního životního pojištění bylo možné vybírat ze široké nabídky investičních strategií. Pojišťovna Metlife však nenabízí možnost investování přes rámcovou smlouvu ani žádné programy pravidelných investic.

Uvažujeme tedy případ, že využijeme kolektivního investování do fondu **iShares MSCI World UCITS ETF**, který je součástí investiční strategie Akcie světové – World Index a předpokládáme opět zhodnocení 6 %.

Hodnota investice bude určena stejným výpočtem budoucí hodnoty anuity jako u investiční složky produktů IŽP. Při pravidelné investici 500 Kč měsíčně a zhodnocení 6 % bude za 32 let hodnota investice **562 904 Kč**.

Podle ukazatele TANK dosahuje nákladovost strategie Akcie světové - World index 21,84 %. To znamená, že klientka zaplatí na poplatcích 21,84 % z částky 562 904 Kč, tj. **122 938 Kč**.

Tab. 26 Výnos z investice do iShares MSCI World UCITS ETF

Hodnota investice	Poplatky celkem	Výnos z investice
562 904 Kč	122 938 Kč	439 966 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Dále uvažujeme, že stejně jako v předchozích situacích bude do fondu pravidelně vkládáno 500 Kč měsíčně po dobu 32 let a celkem tam tedy bude posláno **192 000 Kč**. Tuto částku musíme odečíst od výnosu z investice, abychom mohli určit zisk.

Tab. 27 Zisk z investice do iShares MSCI World UCITS ETF

Výnos z investice	Zaplacené úložky	Zisk z investice
439 966 Kč	192 000 Kč	247 966 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že **klientka investicí do fondu iShares MSCI World UCITS ETF získá o 247 966 Kč více, než do něj vložila ve formě pravidelných úložek.**

3 NÁVRHOVÁ ČÁST

V této části práce budou nejprve shrnuty a porovnány výsledky praktické části, klientce z modelové situace budou poskytnuty návrhy, které konkrétní produkty si raději sjednat a následně budou vyvozena obecná doporučení pro klienty, zda je výhodné investovat prostřednictvím investičního životního pojištění nebo raději preferovat rizikové pojištění a individuální investování.

3.1 Shrnutí výsledků praktické části

3.1.1 Vyhodnocení výsledků investičních životních pojištění

V rámci diplomové práce byly postupně představeny IŽP Allianz F1, AXA Kumulativ MAX a Fair Life. Prvně byl důraz kladen na jejich rizikovou složku. Měsíční poplatky za rizika u jednotlivých pojištění uvádí tabulka 28.

Tab. 28 Srovnání pojistného za rizika u IŽP

Název produktu	Měsíční poplatek za rizika
Allianz F1	410 Kč
AXA Kumulativ MAX	323 Kč
Metlife Fair Life	546 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejlevnější pojištění rizik je v rámci IŽP od Axy, nejdražší naopak u pojišťovny Metlife. Zde je nutné ale připomenout, že v rámci IŽP AXA Kumulativ Max jsou připojištěny trvalé následky úrazu až od 1 % trvalého poškození, což může mít vliv na cenu. Na druhou stranu je v Kumulativ Max zahrnuto připojištění invalidity 2., 3. i 4. stupně.

Pro každý produkt byla také za pomoci ukazatele TANK vyčíslena jeho nákladovost v korunách za celou dobu trvání investice.

Tab. 29 Srovnání nákladovosti IŽP

Název produktu	Výše zaplacených poplatků za 32 let
Allianz F1	145 229 Kč
AXA Kumulativ MAX	168 308 Kč
Metlife Fair Life	145 229 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvíce poplatkově zatíženým produktem je IŽP AXA Kumulativ MAX. Dle interních materiálů Partners pojištění od Allianz a Metlife dosahují shodného ukazatele TANK a tak i výše poplatků 145 229 Kč byla pro oba produkty stejná.

Po vyčíslení poplatků bylo možné určit hodnotu výnosů před zdaněním.

Tab. 30 Srovnání výnosů před zdaněním u IŽP

Název produktu	Výnosy před zdaněním
Allianz F1	417 675 Kč
AXA Kumulativ MAX	394 596 Kč
Metlife Fair Life	417 675 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvýnosnějšími produkty jsou skrze nižší nákladovost produkty Allianz F1 a Metlife Fair Life.

Dále bylo ale ještě nutné zohlednit celkové zaplacené pojistné, daňové úlevy, odečíst srážkovou daň a vypočítat zisk.

Tab. 31 Srovnání zisků u IŽP

Název produktu	Zisk po zdanění
Allianz F1	86 800 Kč
AXA Kumulativ MAX	95 579 Kč
Metlife Fair Life	42 409 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejziskovějším produktem je investiční životní pojištění AXA Kumulativ MAX. Investicí do tohoto pojištění klientka získá po 32 letech o 95 579 Kč více, než do něj vložila.

3.1.2 Vyhodnocení výsledků rizikového pojištění v kombinaci s kolektivním investováním

Po srovnání investičního životního pojištění se dále praktická část práce věnovala rizikovému pojištění v kombinaci s kolektivním investováním.

Byla vyčíslena cena za rizikové životní pojištění Rytmus Risk od Allianz, AXA Active Life a Metlife Trend and Life. Všechna pojištění splnila požadavky zadání modelové situace na cenu i pojistné částky a jako nejlevnější bylo vybráno pojištění Rytmus Risk, které kryje rizika smrti, trvalých následků úrazu a invalidity za 5148 Kč ročně. Za 32 let trvání pojištění klientku vyjde na **164 736 Kč**.

Prostřednictvím kolektivního investování se prostředky zhodnocovaly u Allianz vkladem do fondu ETF World, u Axy v programu Generace X a u Metlife investicí do fondu iShares MSCI World UCITS ETF. Při výpočtu budoucí hodnoty investice se opět předpokládalo u všech zhodnocení 6 % a investice 500 Kč měsíčně.

Za pomoci ukazatele TANK mohla být vyčíslena nákladovost fondů v korunách.

Tab. 32 Celková výše poplatků u investic

Název produktu	Poplatky
ETF World	199 718 Kč
Generace X	128 342 Kč
iShares MSCI World	122 938 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejméně nákladnou je investice do fondu iShares MSCI World, u kterého klientka za 32 let investování zaplatí na poplatcích 122 938 Kč.

Výnosy jednotlivých fondů pak byly určeny jako rozdíl mezi hodnotou investice a zaplacenými poplatky.

Tab. 33 Výnosy z investic

Název produktu	Výnos z investice
ETF World	363 186 Kč
Generace X	434 562 Kč
iShares MSCI World	439 966 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše uvedených údajů je patrné, že při stejném zhodnocení všech tří fondů je **nejvýnosnější** nejméně poplatkově zatížený fond **iShares MSCI World**. Naopak nejnákladnější a nejméně výnosný je fond ETF World.

Pro vyčíslení zisku je však ještě nutné odečíst zaplacené úložky ve výši 192 000 Kč.

Tab. 34 Zisk z investic

Název produktu	Zisk z investice
ETF World	171 186 Kč
Generace X	242 512 Kč
iShares MSCI World	247 966 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvyššího zisku dosáhneme investicí do fondu iShares MSCI World. Pokud by klientka do něj investovala pravidelně 32 let 500 Kč měsíčně, dosáhne zisku ve výši 247 966 Kč.

Abychom mohli komparovat rizikové pojištění v kombinaci s investicí do fondů s investičním životním pojištěním, odečteme od zisků uvedených v tabulce 34 ještě cenu za nejlevnější rizikové pojištění Rytmus Risk 164 736 Kč.

Tab. 35 Zisk z kombinace investic a rizikového životního pojištění

Název produktu	Čistý zisk
ETF World + Rytmus Risk	6 450 Kč
Generace X + Rytmus Risk	77 776 Kč
iShares MSCI World + Rytmus Risk	83 230 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkově se jako finančně nejvýhodnější varianta pro klientku tedy jeví investice do fondu obsaženého v investiční strategii pojišťovny Metlife a rizikové pojištění od Allianz. Klientka při využití této varianty získá o 83 230 Kč více, než vložila do fondu a zaplatila na pojistném.

3.1.3 Komparace investičního životního pojištění s variantou rizikového pojištění a kolektivního investování

V této podkapitole bude srovnána ziskovost investičního životního pojištění a rizikového pojištění v kombinaci s kolektivním investováním vždy u jedné pojišťovny.

Pojišťovna Allianz

Nejprve budou srovnány náklady a výnosy z investiční části a následně bude zahrnuta i cena rizikové složky.

Tab. 36 Srovnání IŽP Allianz F1 a kolektivního investování do ETF World

	Allianz F1	ETF World
Celkové poplatky	145 229 Kč	199 718 Kč
Výnos	417 675 Kč	363 186 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že pojištění Allianz F1 je o 54 489 Kč méně nákladné než investování do jednoho vybraného fondu z nabídky Allianz pojišťovny prostřednictvím kolektivního investování. Klientka získá o 54 489 Kč vyšší výnos a i pokud bude od něj odečtena srážková daň ve výši 10 235 Kč, stále je investiční životní pojištění výnosnější

o 44 254 Kč než investice do vybraného fondu prostřednictvím kolektivního investování.

Tabulka 37 pak porovnává ziskovost Allianz F1 po zaplacení rizikového pojistného, srážkové daně a zohlednění daňové úlevy s variantou rizikového pojištění Rytmus Risk a investování do fondu Lyxor ETF World.

Tab. 37 Srovnání zisků z Allianz F1 a kombinace Rytmus Risk s KI do Lyxor ETF World

	Allianz F1	Rytmus Risk + KI
Zisk	86 800 Kč	6 450 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Od výnosu z investice do Lyxor ETF World musely být odečteny zaplacené úložky 192 000 a následně i cena 164 736 Kč za rizikové pojištění Rytmus Risk. **Z pohledu zisku je výhodnější varianta investičního životního pojištění Allianz F1 o 80 350 Kč.**

Tento výsledek je způsoben vyšší cenou za rizika u rizikového životního pojištění Rytmus Risk než u pojištění Allianz F1, vyšší hodnotou ukazatele TANK pro fond ETF World než pro pojištění jako celek a také možností uplatnit u investičního životního pojištění daňovou úlevu.

U pojišťovny Allianz bych tedy na základě těchto výsledků klientce doporučila sjednat si investiční životní pojištění Allianz F1, které je pro ni finančně výhodnější.

Pojišťovna AXA

Nyní budou porovnány investice v rámci IŽP Kumulativ Max a v rámci programu pravidelného investování Generace X. Následně bude zohledněna i riziková část.

Tab. 38 Srovnání IŽP AXA Kumulativ MAX a investice skrze program Generace X

	Kumulativ MAX	Generace X
Celkové poplatky	168 308 Kč	128 342 Kč
Výnos	394 596 Kč	434 562 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

V tomto případě co se týče výše zaplacených poplatků i celkového výnosu z investice se jeví jako výhodnější program pravidelného investování Generace X, který dosahuje o 39 996 Kč vyššího výnosu a to ještě před zohledněním srážkové daně u investičního životního pojištění.

Jelikož ale v tomto případě nejsou vložené prostředky zhodnocovány zcela totožnými fondy v rámci investičního životního pojištění a v rámci Generace X, nelze s určitostí tvrdit, že méně nákladný program kolektivního investování musí být v dlouhodobém horizontu výnosnější. Záleží na výkonnosti jednotlivých fondů.

Tabulka 39 srovnává celkovou ziskovost investičního životního pojištění AXA Kumulativ MAX s variantou investice skrze Generaci X v kombinaci s rizikovým pojištěním Active Life. Zisk z IŽP Kumulativ MAX po zdanění a zohlednění daňové úlevy už byl vypočítán výše v rámci modelového příkladu. Pro vyčíslení zisku u druhé varianty jsou od výnosu z Generace X odečteny celkové zaplacené úložky 192 000 Kč a cena za pojištění Active Life na 32 let 208 128 Kč.

Tab. 39 Srovnání zisků z AXA Kumulativ MAX a kombinace Active Life a Generace X

	Kumulativ MAX	Active Life a Generace X
Zisk	95 579 Kč	34 434 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Investiční životní pojištění Kumulativ Max je o 61 145 Kč ziskovější než varianta investování skrze Generaci X a placení rizikového pojištění Active Life.

Tento výsledek je zapříčiněn především velmi vysokou cenou za rizikové pojištění Active Life, která byla ve srovnání s riziky v rámci IŽP Kumulativ Max vyšší o 84 096

Kč. To předčilo i fakt, že Generace X dosahovala nižší nákladovosti než IŽP Kumulativ MAX.

U pojišťovny AXA bych tedy klientce opět doporučovala sjednat si raději investiční životní pojištění MAX než zvláště rizikové pojištění Active Life a program pravidelného investování Generace X.

Pojišťovna Metlife

Jako poslední budou porovnány produkty od pojišťovny Metlife. Nejprve investiční životní pojištění Fair Life s investicí do fondu iShares MSCI World a následně bude zohledněno i rizikové životní pojištění Trend and Life.

Tab. 40 Srovnání IŽP Fair Life a kolektivního investování do iShares MSCI World

	Fair Life	iShares MSCI World
Celkové poplatky	145 229 Kč	122 938 Kč
Výnos	417 675 Kč	439 966 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

V tomto případě se z pohledu nákladovosti opět jeví výhodnější investovat do fondu iShares MSCI World prostřednictvím kolektivního investování, jelikož bude dosaženo o 22 291 Kč vyššího výnosu. Po uplatnění srážkové daně u IŽP bude výnos ještě o něco vyšší.

Tabulka 41 porovnává ziskovost IŽP Fair Life jako celku s variantou kolektivního investování do iShares MSCI World a rizikovým pojištěním Trend and Life. Od výnosu IŽP je odečteno rizikové pojistné, srážková daň a zohledněna je daňová úleva. Od výnosu z kolektivního investování jsou odečteny zaplacené úložky ve výši 192 000 Kč a celková částka za rizikové pojištění Trend and Life na 32 let 209 280 Kč.

Tab. 41 Srovnání zisků z IŽP Fair Life a pojištění Trend and Life s KI do iShares MSCI World

	Fair Life	iShares MSCI World
Zisk	42 409 Kč	38 686 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

I v tomto případě se nakonec jeví jako ziskovější varianta investičního životního pojištění než varianta kolektivního investování v kombinaci s rizikovým pojištěním, i když jen o 3723 Kč. Tento drobný rozdíl je dán výhodou investičního životního pojištění spočívající v daňové úlevě.

Ani u pojišťovny Metlife tedy není levnější kombinace rizikového pojištění s kolektivním investováním a pro klientku je finančně výhodnější sjednat si investiční životní pojištění Fair Life.

3.2 Návrhy a doporučení

Předpokládá se, že investiční životní pojištění je výrazně dražší než investování do otevřených podílových fondů, ale jak je to i s krytím rizika?

Výsledky diplomové práce nasvědčují tomu, že i když varianta kolektivního investování byla méně nákladná a dosahovalo se ve dvou ze tří případů vyšších výnosů než při investování skrze investiční životní pojištění, cena za rizikové pojištění pak opravdu dokázala podstatně ovlivnit celkový zisk a IŽP vyšlo ve všech případech jako vítěz.

Nejvyššího zisku ze všech posuzovaných produktů a jejich kombinací dosáhlo investiční životní pojištění od Axy Kumulativ Max. Přestože ze všech srovnávaných IŽP byla jeho nákladovost vyjádřena nejvyšší hodnotou ukazatele TANK, cena za rizika v rámci tohoto investičního pojištění byla o 68 % nižší oproti čistě rizikovému pojištění AXA Active Life.

Pojišťovna Metlife také motivuje klienty ke sjednávání investičního životního pojištění slevou 20 % na volitelná připojištění. Tuto slevu při sjednání rizikového pojištění Trend and Life klient nedostane. Pojišťovny k tomuto kroku vede zřejmě to, že u IŽP má poplatky jisté a za výnosy nezodpovídá.

Doporučuji proto klientům vybírat si pojišťovny a produkty, u kterých je transparentní poplatková struktura. Ukazatel TANK má sloužit k tomu, aby bylo možné vzájemně porovnávat produkty s různou poplatkovou konstrukcí a v této práci byl stěžejní. Jen na základě TANKU a ostatních syntetických ukazatelů by ale rozhodně dražší produkty

neměly být nahrazovány levnějšími, protože je potřeba zohlednit počáteční a ukončovací poplatky.

Také pojišťovně navrhuji, aby poplatky zveřejňovaly, protože si tím získávají větší důvěru klientů a konkurenční výhodu. Důraz by pojišťovny taky měly klást na kvalitu poskytovaných služeb a klientský servis. Například čekací lhůty a výluky z pojištění jak uvádí příloha 2, mohou být pro klienty jedním z rozhodujících faktorů při rozhodování, u které pojišťovny si pojištění sjednat.

Na základě poznatků získaných při psaní této diplomové práce doporučuji všem současným i potenciálním klientům pojišťoven, aby při sjednávání nových produktů byli obezřetní, soustředili se primárně na zajištění rizik a nesjednávali si investiční životní pojištění pod vidinou vysokého zisku z investice. K tomuto účelu pojištění primárně neslouží, jak už bylo citováno v úvodu.

Přestože na všech praktických příkladech v rámci této práce vyšlo investiční životní pojištění jako finančně výhodnější varianta pro klientku než kombinace rizikového pojištění a kolektivního investování, velký vliv na výsledek mělo pravděpodobně také předpokládané zhodnocení investice 6 % pro všechny produkty. Nicméně pracovníky pojišťoven mi bylo sděleno, že reálné zhodnocení fondů a strategií IŽP se pohybuje pod touto hranicí. Na druhou stranu některé pojišťovny poskytují i bonusy za věrnost, které by pro určení přesné hodnoty investice měly být také zohledněny.

ZÁVĚR

Ve své diplomové práci jsem nejprve nastínila, jaké jsou možnosti investování volných peněžních prostředků, a zaměřila jsem pozornost na stále oblíbenější podílové fondy. Objasnila jsem jejich výhody, princip kolektivního investování a soustředila jsem pozornost i na to, jakým způsobem si vhodný fond vybrat.

Další rozsáhlá část práce se věnovala pojištění – nejprve v obecné rovině a následně byla nastíněna i situace na trhu životního pojištění v České republice. Poté už byla pozornost soustředěna na rizikové a investiční životní pojištění, na které byl kladen hlavní důraz.

Pro praktickou část práce jsem vybrala 3 pojišťovny působící na českém trhu, které investiční životní pojištění nabízí a zároveň prodávají i produkt rizikového pojištění. Některé praktické informace o produktech těchto pojišťoven, včetně jejich nákladovosti jsem získala od zástupců společnosti Partners Financial Services, a.s., zbývající jsem musela dohledat na internetu nebo přímo s dotazem na ně oslovit zástupce pojišťoven. Vše jsem přizpůsobovala zadané modelové situaci.

Na základě těchto informací jsem pak byla schopná vyčíslit cenu za rizika, spočítat výnosy, náklady a zisk ať už z investičního životního pojištění nebo alternativní varianty – kolektivního investování v kombinaci s rizikovým pojištěním. Právě tyto výpočty byly stěžejní částí celé práce.

Přestože se v poslední době o investičním životním pojištění mluví jako drahém a netransparentním produktu a logicky by se nabízelo, že varianta sjednání čistě rizikového pojištění a k tomu investování do fondů bude výhodnější, moje diplomová práce tento závěr nepotvrdila.

Určitě je to z velké části dáno výběrem pojišťoven a jejich investičních životních pojištění, které patří k nejlepším na trhu a také jejich nákladovost na 30 letém horizontu není ve srovnání s konkurencí nijak vysoká. Velkou míru na zjištěných výsledcích mělo nepochybně i zadání modelové situace a zjednodušující předpoklady.

Všechna investiční životní pojištění – Allianz F1, AXA Kumulativ Max i Fair Life od Metlife byla tedy pro klientku na konci investice sice zisková, ovšem za tak dlouhý investiční horizont nepovažují výši dosaženého zisku za dostatečně motivující pro potenciální zákazníky k tomu, aby si investiční životní pojištění za účelem zhodnocování svých financí zřizovali. Přece jen, jedná se o pojištění, a to má sloužit primárně ke krytí rizik.

Jsem přesvědčena o tom, že pro investování existují vhodnější nástroje než investiční životní pojištění, např. zmíněné otevřené podílové fondy a v nich také vidím do budoucna i díky jejich vysoké likviditě velký potenciál.

LITERATURA

Odborná literatura

BOROSON, Warren. *Jak investovat ve společných investičních fondech*. Praha: Victoria Publishing, 1993, 153 s. ISBN 80-85605-58-9.

DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, c2009. ISBN 978-80-86929-51-4.

JANDA, Josef. *Spořit nebo investovat?*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3670-9.

JANDA, Josef. *Zajištění na stáří: jak se co nejlépe připravit na podzim života*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4400-1.

JÍLEK, Josef. *Akciové trhy a investování*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2963-3.

LAOPODIS, Nikiforos. *Understanding investments: theories and strategies*. New York: Routledge, 2013. ISBN 978-0-415-89162-2.

PRIGENT, Jean-Luc. *Portfolio optimization and performance analysis*. Boca Raton: Chapman & Hall/CRC, 2007, xvi, 434 p. ISBN 1584885785.

REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3671-6.

SINCLAIR, Euan. *Volatility trading*. 2nd ed. Hoboken, N.J.: John Wiley & Sons, Inc., 2013, 291 p., ISBN: 978-1-118-34713-3

STEIGAUF, Slavomír. *Fondy: jak vydělávat pomocí fondů*. 1. vyd. Praha: Grada, 2003, 191 s. Finanční trhy a instituce. ISBN 80-247-0247-9.

SYROVÝ, Petr a Tomáš TYL. *Osobní finance: řízení financí pro každého*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4832-0.

ŠÍDLLO, Dušan. *Život jako riziko, aneb, Zásady pojišťování životních rizik*. 1. vyd. Praha: Aladin agency, 2010. ISBN 978-80-904345-1-6.

ŠOBA, Oldřich, Martin ŠIRŮČEK a Roman PTÁČEK. *Finanční matematika v praxi*. Praha: Grada, 2013. Partners. ISBN 978-80-247-4636-4.

TŮMA, Aleš. *Průvodce úspěšného investora: vše, co potřebujete vědět o fondech*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, 217 s. Partners. ISBN 978-80-247-5133-7.

Životní pojištění. Praha: Grada, 2002. Finance pro každého. ISBN 80-247-0146-4.

Legislativní předpisy

Předpis č. 240/2013 Sb. Zákon o investičních společnostech a investičních fondech. *Akat ČR*. [online]. 2016 [cit. 2016-01-02]. Dostupné z: http://www.akatcr.cz/download/2887-240_2013_sb.pdf

Internetové a jiné zdroje

AKAT ČR. *Metodika klasifikace fondů*. [online]. 2016 [cit. 2016-01-11]. Dostupné z: http://www.akatcr.cz/download/2276-klasifikace_schvaleno_rr.pdf

Allianz F1-pojistné podmínky [online]. [cit. 2016-05-12]. Dostupné z: http://www.allianz.cz/file/21451/Smluvni_dokumentace_Allianz_F1_komplet_280415.pdf

Allianz investiční fondy: Ukazatel nákladovosti a rizikovosti 1.4.2016 [online]. 2016 [cit. 2016-05-12]. Dostupné z: http://www.allianz.cz/file/39906/TER_fondy_duben2016.pdf

Allianz investiční produkty: Allianz F1 [online]. 2016 [cit. 2016-05-15]. Dostupné z: http://www.allianz.cz/file/39914/Allianz_investicni_01_2016_F1.pdf

DLOUHÁ, Petra. Kolik stojí investiční životní pojištění.: Ukazatele nákladovosti. In: *Peníze.cz* [online]. 2014 [cit. 2016-04-12]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/investicni-zivotni-pojisteni/287667-kolik-stoji-investicni-zivotni-pojisteni-ukazatele-nakladovosti>

DUPAL, Tomáš. *Investiční životní pojištění a kombinace rizikového pojištění s kolektivním investováním*. Brno, 2012. Bakalářská práce. Mendelova univerzita v Brně.

Evropané fondy znají, ale nepoužívají. *FOND SHOP: Nezávislý časopis o investování a finančním plánování*. 2016, **20**,(8), 7. ISSN 1211-7277.

Generace X. *AXA investice* [online]. 2016 [cit. 2016-05-18]. Dostupné z: <https://www.axainvestice.cz/programy-pravidelneho-investovani/generace-x/obsah/popis/>

Interní materiály Allianz pojišťovny, a.s.

Interní materiály AXA pojišťovny, a.s.

Interní materiály pojišťovny Metlife, a.s.

Interní materiály Partners Financial Services, a.s.

Investiční životní pojištění Kumulativ MAX. *AXA: více než standard* [online]. 2016 [cit. 2016-05-18]. Dostupné z: <https://www.axa.cz/produkty/zivotni-a-urazove-pojisteni/investicni-zivotni-pojisteni-kumulativ-max/obsah/>

IShares MSCI World UCITS ETF (Dist). *IShares by BLACKROCK*[online]. [cit. 2016-05-20]. Dostupné z: https://www.ishares.com/uk/individual/en/products/251881/ishares-msci-world-ucits-etf-inc-fund?siteEntryPassthrough=true&locale=en_GB&userType=individua

Jak posuzovat nákladovost v IŽP? *Investujeme.cz* [online]. 2010 [cit. 2016-05-24]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/jak-posuzovat-nakladovost-v-izp/>

Lyxor MSCI World Health Care TR UCITS ETF. *LYXOR* [online]. [cit. 2016-05-20]. Dostupné z: <http://www.lyxoretf.nl/netherlands/en/instit/etffinder/lyxor-msci-world-health-care-tr-ucits-etf-capi/eur>

MetLife [online]. 2016 [cit. 2016-05-23]. Dostupné z: <http://www.metlife.cz/cz/Individualni-pojisteni/index.html>

NĚMEC, Jan. Kde spořit na stáří? V podílových fondech. *Ekonom.*, **2014**(14), 46-49. ISSN 1213-7693.

Standardizovaný ukazatel nákladovosti. *ČAP česká asociace pojišťoven* [online]. 2014 [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://cap.cz/odborna-verejnost/samoregulacni-standardy-cap/standardizovany-ukazatel-nakladovosti>

TANK: Analýzy finančních produktů [online]. 2011 [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.atank.cz/>

Životní pojištění Allianz F1 a Allianz F1 safety. *Allianz* [online]. 2016 [cit. 2016-05-11]. Dostupné z: <http://www.allianz.cz/allianz-f1.html>

Životní pojištění Allianz - F1. *Partners: Finanční poradenství jinak* [online]. 2016 [cit. 2016-05-11]. Dostupné z: <http://www.partners.cz/cs/produkty/zivotni-pojisteni/zivotni-pojisteni-allianz-f1/>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Vzorec pro výpočet budoucí hodnoty anuity	14
Obr. 2 Vzorec pro výpočet volatility	34
Obr. 3 Přehled nákladovosti vybraných pojištění dle ukazatele RIP	46

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Výnosnost, finanční rizika a likvidita některých druhů investic	17
Tab. 2 Přehled typů fondů podle investičních cílů	27
Tab. 3 Informace zveřejňované podle druhu fondu	32
Tab. 4 Informace o fondech Allianz F1	53
Tab. 5 Složení portfolia, konzervativní strategie	54
Tab. 6 Složení portfolia, vyvážená strategie	55
Tab. 7 Složení portfolia, růstová strategie	56
Tab. 8 Pojistné částky a jejich cena u pojištění Allianz F1	57
Tab. 9 Výnos před zdaněním u pojištění Allianz F1	58
Tab. 10 Zisk z IŽP Allianz F1	58
Tab. 11 Pojistné částky a jejich cena u IŽP Kumulativ Max	61
Tab. 12 Výnos před zdaněním u pojištění AXA MAX	61
Tab. 13 Zisk z IŽP AXA MAX	62
Tab. 14 Rizikové pojistné u IŽP Fair Life	68
Tab. 15 Výnos před zdaněním u pojištění Fair Life	68

Tab. 16 Zisk z IŽP Fair Life	69
Tab. 17 Rizikové pojištění Rytmus Risk od Allianz.....	70
Tab. 18 Rizikové životní pojištění Axa Active Life	70
Tab. 19 Rizikové životní pojištění Trend & Life.....	71
Tab. 20 Srovnání nákladů rizikových pojištění	71
Tab. 21 Výnos z investice do ETF World	73
Tab. 22 Zisk z investice do ETF World	73
Tab. 23 Zastoupení podílových fondů AXA v investičních profilech Generace X.....	74
Tab. 24 Výnos z investice do Generace X.....	75
Tab. 25 Zisk z investice do Generace X.....	75
Tab. 26 Výnos z investice do iShares MSCI World UCITS ETF.....	76
Tab. 27 Zisk z investice do iShares MSCI World UCITS ETF	76
Tab. 28 Srovnání pojistného za rizika u IŽP	77
Tab. 29 Srovnání nákladovosti IŽP	78
Tab. 30 Srovnání výnosů před zdaněním u IŽP.....	78
Tab. 31 Srovnání zisků u IŽP	78
Tab. 32 Celková výše poplatků u investic.....	79
Tab. 33 Výnosy z investic	80
Tab. 34 Zisk z investic.....	80
Tab. 35 Zisk z kombinace investic a rizikového životního pojištění.....	81
Tab. 36 Srovnání IŽP Allianz F1 a kolektivního investování do ETF World.....	81

Tab. 37 Srovnání zisků z Allianz F1 a kombinace Rytmus Risk s KI do Lyxor ETF World	82
Tab. 38 Srovnání IŽP AXA Kumulativ MAX a investice skrze program Generace X..	83
Tab. 39 Srovnání zisků z AXA Kumulativ MAX a kombinace Active Life a Generace X	83
Tab. 40 Srovnání IŽP Fair Life a kolektivního investování do iShares MSCI World....	84
Tab. 41 Srovnání zisků z IŽP Fair Life a pojištění Trend and Life s KI do iShares MSCI World	84

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Objem majetku v domácích fondech k datu 30. 11. 2015	29
Graf 2 Životní pojištění: Předepsané smluvní pojistné dle metodiky ČAP za 1-12/2015..	39
Graf 3 Předepsané smluvní pojistné dle metodiky ČAP v životním pojištění 2014 – Pojistné spojené s investičním fondem celkem netýkající se dětí	49

PŘÍLOHY

Příloha 1 – Hodnoty správních poplatků a TER k 31. 12. 2014 investičních strategií Metlife

Příloha 2 – Srovnání připojištění od Metlife s konkurencí

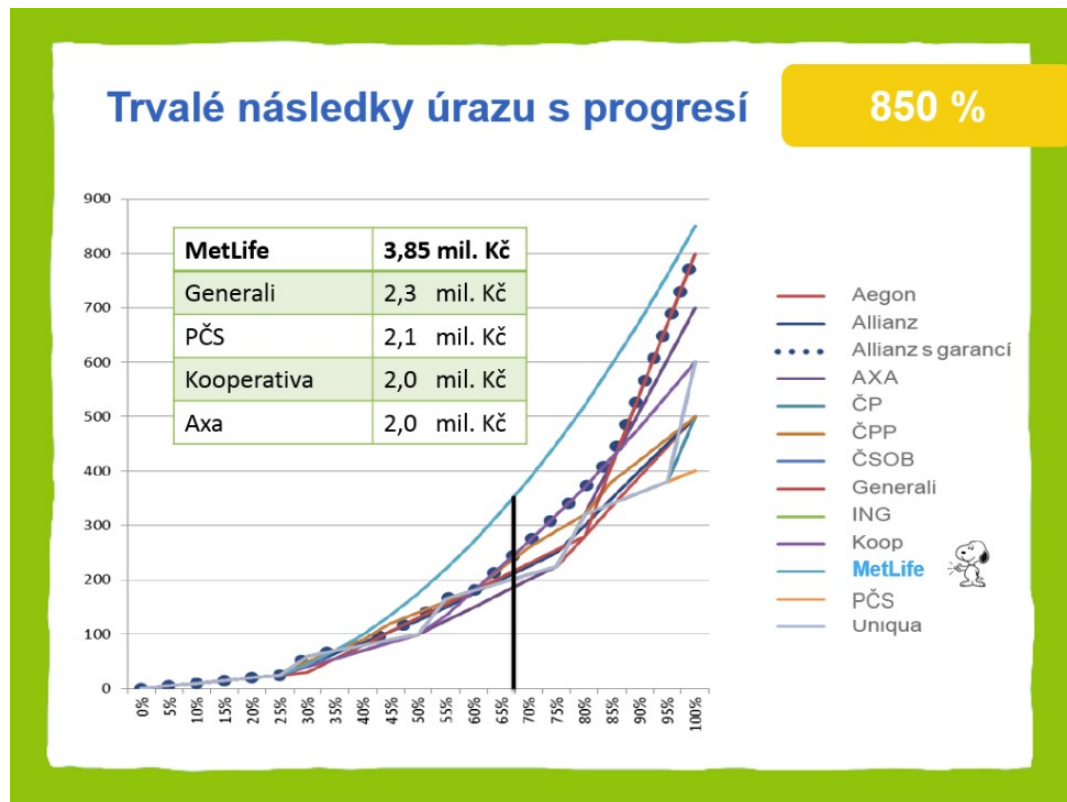
PŘÍLOHA 1

Zobrazení TER investičních strategií*		Období, ke kterému se hodnota TER vztahuje
Konzervativní strategie (1)	1,62%	1.1.2014 - 31.12.2014
Vyvážená strategie (2)	3,11%	1.1.2014 - 31.12.2014
Dynamická strategie - Svět (3)	3,52%	1.1.2014 - 31.12.2014
Dynamická strategie - Evropa (4)	3,37%	1.1.2014 - 31.12.2014
Dynamická strategie - Amerika (5)	3,10%	1.1.2014 - 31.12.2014
Dynamická strategie - Asie (6)	3,11%	1.1.2014 - 31.12.2014
E-Konzervativní strategie (101)	1,77%	1.1.2014 - 31.12.2014
E-Vyvážená strategie (102)	3,32%	1.1.2014 - 31.12.2014
E-Dynamická strategie - Svět (103)	4,00%	1.1.2014 - 31.12.2014
E-Dynamická strategie - Amerika (105)	3,55%	1.1.2014 - 31.12.2014
E-Dynamická strategie - Asie (106)	3,56%	1.1.2014 - 31.12.2014
E-Strategie celosvětových rozvíjejících se trhů (111)	3,98%	1.1.2014 - 31.12.2014
Futurum 2030 (9)	3,10%	1.1.2014 - 31.12.2014
Futurum 2040 (10)	3,32%	1.1.2014 - 31.12.2014
Strategie s VÚM (8)	1,68%	1.1.2014 - 31.12.2014
E-Strategie s VÚM (108)	1,70%	1.1.2014 - 31.12.2014
Garantovaná strategie (7)	1,68%	1.1.2014 - 31.12.2014
Peněžní trh (11)	0,00%	1.1.2014 - 31.12.2014
Státní dluhopisy (22)	0,53%	1.1.2014 - 31.12.2014
Dluhopisy (12)	1,60%	1.1.2014 - 31.12.2014
Dluhopisy rozvíjejících se trhů (19)	1,73%	1.1.2014 - 31.12.2014
Nemovitosti (20)	2,16%	1.1.2014 - 31.12.2014
Akcie středoevropské (15)	2,67%	1.1.2014 - 31.12.2014
Akcie evropské (17)	1,74%	1.1.2014 - 31.12.2014
Akcie světové (16)	2,02%	1.1.2014 - 31.12.2014
Akcie světové - World Index (21)	0,88%	1.1.2014 - 31.12.2014
Akcie nerostné bohatství (18)	2,07%	1.1.2014 - 31.12.2014
Konzervativní+ (31)	1,39%	1.1.2014 - 31.12.2014
Kombinovaná+ (32)	1,88%	1.1.2014 - 31.12.2014
Dynamická+ (33)	1,75%	1.1.2014 - 31.12.2014
Agresivní multibrand (34)	1,81%	1.1.2014 - 31.12.2014
Vyvážená (41)	2,00%	1.1.2014 - 31.12.2014
Strategická (42)	2,76%	1.1.2014 - 31.12.2014
Mezinárodní (43)	1,73%	1.1.2014 - 31.12.2014
Garance s VÚM (201)	0,00%	1.1.2014 - 31.12.2014
Garant 1,9 % (202)	0,00%	1.1.2014 - 31.12.2014
Royal II. (53)	0,00%	1.1.2014 - 31.12.2014
Royal III. (54)	0,00%	1.1.2014 - 31.12.2014
Royal IV. (55)	0,00%	1.1.2014 - 31.12.2014
Royal VI. (56)	0,00%	1.1.2014 - 31.12.2014
Strategie životního cyklu - Konzervativní	1,81%	1.1.2014 - 31.12.2014
Strategie životního cyklu - Vyvážená	1,98%	1.1.2014 - 31.12.2014
Strategie životního cyklu - Dynamická	2,14%	1.1.2014 - 31.12.2014
Strategie životního cyklu - Konzervativní	-	-
Strategie životního cyklu - Vyvážená	-	-
Strategie životního cyklu - Dynamická	-	-

* TER: Total Expense Ratio představuje roční sazbu nákladů investiční strategie z hodnoty aktuálně investovaných prostředků.

Peněžní trh (11).....	0,90 % p.a.
Státní dluhopisy (22).....	0,00 % p.a.
Dluhopisy (12)	1,60 % p.a.
Dluhopisy rozvíjejících se trhů (19)	0,00 % p.a.
Nemovitosti (20)	0,00 % p.a.
Akcie středoevropské (15).....	1,85 % p.a.
Akcie evropské (17).....	0,00 % p.a.
Akcie světové (16).....	0,00 % p.a.
Akcie světové – World Index (21).....	0,40 % p.a.
Akcie nerostné bohatství (18).....	0,00 % p.a.
Konzervativní+ (31)	1,18 % p.a.
Kombinovaný+/Kombinovaná+ (32)	1,15 % p.a.
Dynamický+/Dynamická+ (33).....	0,00 % p.a.
Agresivní multibrand (34)	0,00 % p.a.
Vyvážený/Vyvážená (41).....	1,62 % p.a.
Strategický/Strategická (42)	1,70 % p.a.
Mezinárodní (43)	0,66 % p.a.
Garance s VÚM (jen pro běžné pojistné) (201).....	1,70 % p.a.
Dynamická strategie – Asie (6)	0,85 % p.a.
Dynamická strategie – Amerika (5)	0,85 % p.a.
Dynamická strategie – Svět (3)	0,85 % p.a.
Futurum 2030 – strategie s aktivně řízeným portfoliem (9).....	0,85 % p.a.
Futurum 2040 – strategie s aktivně řízeným portfoliem (10).....	0,85 % p.a.

PŘÍLOHA 2

Invalidita

Srovnání s konkurencí

Pojišťovna	Čekací doba	Výluka na zdravotní stav před počátkem pojištění	Plnění v případě duševních nemocí	Všechny stupně invalidity
MetLife	90 dnů	Není výluka	Ano, ale jen u 3. stupně	Ano
ČSOB Pojišťovna	3 měsíce	Ano	Ano	Ano
Allianz	1 rok	Ano	Ano, ale jen 2. a 3. stupně	Ne
Pojišťovna ČS	1 až 2 roky	Ano, ale jen na období 7 let	Ne	Ano
Axa	18 měsíců	Ano	Ano, ale jen 2. a 3. stupně	Ne
Uniqa	2 roky	Není výluka	Ne	Ano
Generali	2 roky	Ano	Ano, ale jen 2. a 3. stupně	Ne
Kooperativa	2 roky	Ano	Ne	Ne
ING	2 roky	Ano	Ne	Ano

